

REČICA OB SAVINJI

MOZIRJE

Savinjske

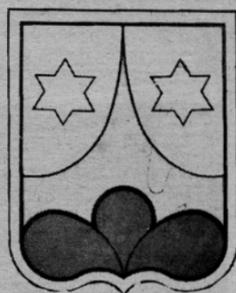
Leto XIII
Številka 11
November 1991

Cena 33 SLT

NOVICE

LJUBNO

GORNJI GRAD

Spet visoke vode

Še niso pozabljene strašne posledice lanske poplave, ko je spet voda pobesnela. V sredo, 20. novembra, je Savinja pričela vztrajno naraščati in že je bilo pričakovati, da bo pred Delejevim jezom v Mozirju prestopila desni breg. S tem bi prišlo do poplave Savinjskega gaja in Lok. Najhuje je divjala Dreta in v Zadrecki dolini je prišlo do poplavljanja kmetijskih površin, v Lačji vasi pa je na gradbišču za novi most odtrgalo gradbeno ogrodje in ga prestavilo za kakih 30 m nizdol Drete. To je nekako skopopripovedovanje dežurnega uslužbenca na štabu Civilne zaštite v Mozirju, Boža Križnika, ki je dalje povedal, da je tokrat Savinja počasneje naraščala, vendar je vodostaj v Nazarjah pokazal znamko 271 cm, običajno pa je le kakih 60 cm. Opaziti pa je bilo že ponoči od srede na četrtek upadanje voda, Savinja pa se je v gornjem toku tudi umirila. Po mnenju ljudi na štabu so večjo nevarnost divjanja vode pričakovali tudi zaradi neopravljenih del na bregovih in jezovih po lanski poplavi. Najnevarnejši so bili spet hudourniški potoki, eden takih je pod Primožem zasul cesto iz Ljubnega proti Lučam, vendar so tam očiščevalna dela v teku in cesta ni povsem zaprta.

Spet se je postavilo vprašanje Delejevega jez, zato smo želeli slišati mnenje inž. Jakoba Presečnika, ki je dejal, da je sprva mislil, da nekaj višji jez ne bo imel kakšnih posledic, to mu je potrdil tudi revident načrtov, vendar je

sedaj prepričan, da bo treba pohiteti z drugo fazo gradnje na tem jez, potem bodo razmere varnejše.

Seveda bi bilo drugače v Savinjskem gaju in v Lokah, če ne bi v sredo zvečer hitro pristopili k nadvišanju varovalnega nasipa pri Delejevem jez, pa tudi kanal za odvajanje vode so uredili, tako so gotovo preprečili izliv vode na desnem bregu Savinje. Sicer pa po poročilih, ki jih sprti dobiva štab CZ, ni bilo nikjer večjih škod. Treba je pohvaliti gasilce, ki so povsod zelo prizadevno ukrepali in sprti poročali po UKV mreži, k sreči jih je Občinska gasilska zveza s tovrstno opremo založila. Kako se redno obveščanje v takem primeru poplača, ni treba posebej poudarjati.

Po poročilih, s katerimi v štabu razpolagajo, v višinah sneži, to bo gotovo količine voda zmanjšalo in vsaj preprečilo najhujše.

Dejstvo pa ostaja, namreč bojazen ljudi, ki so bili v pretekli poplavi prizadeti, da bi se kaj takega spet ponovilo. Na sploh so občani mnenja, da se je v preteklem poletju premalo naredilo na ključnih vodovarstvenih objektih. Dalje prevladuje mnenje, da se prepočasi dela in da je glede tega pač čutiti monopolni položaj izvajalcev. Ljudje imajo v spominu čase, ko so za bregove vseh voda sami skrbeli in poškodovane naprave sprti popravljali, pa še veliko več jezov je bilo v dolini, kot jih je danes..., pravijo.

AV

O nakupu stanovanj

Na sploh je zanimanje za nakup stanovanj v Sloveniji večje, kot so sprva pričakovali. To ugotavljajo povsod, tudi v naši občini je tako. Pri Komunalnem podjetju v Mozirju nam je Marija Plesnik, ki ureja določene zadeve pri odkupu stanovanj povedala, da razpolagajo s stanovanji iz občinskega fonda. Delovne organizacije imajo za njihova stanovanja zadeve same v rokah.

Doslej so sklenili za občinska stanovanja 45 kupoprodajnih pogodb, to velja za območje občine. Za nekatere stare hiše, ki bi bile lahko predmet vračila lastnine, teh je 8, ne morejo sklepati pogodb, ker z njimi ne razpolagajo.

Značilno je, da stanovanja kupujejo pretežno mlajši ljudje in to največ na enkratno odplačilo, starejši pa se bolj odločajo za način, ki omogoča posojilo na 20 let.

Zaradi negotove vrednosti točke, ta se namreč ravna po maloprodajnih cenah in se mesečno spreminja, je prisotna naglica pri kupcih in na Komunalnem podjetju se trudijo kar najbolj ustreči povpraševalcem. Ne bo odveč še tole sporočilo.

Lastnik je dolžan izročiti najemniku stanovanje v stanju, ki mu omogoča normalno uporabo skladno z veljavnimi normativi in standardi. Stanovanje je dolžan vzdrževati lastnik, prav tako pa tudi skupne prostore in naprave. Zato seveda prejema najemnino in odloča o prenehanju najemne pogodbe (oboje v skladu z zakonom).

DOLŽNOSTI NAJEMNIKA

Najemnik je dolžan uporabljati najeto stanovanje v skladu s pogodbo. Odgovarja za škodo, nastalo pri nepravilni ali malomarni uporabi stanovanja in v tem primeru krije tudi stroške popravil.

Lastniku mora dopustiti vstop za preveritev pravilne uporabe stanovanja in ga o morebitnih okvarah obveščati. Redno pa mora seveda plačevati najemnino.

KDAJ LAHKO NAJEMNIK IZGUBI STANOVANJE?

Če uporablja stanovanje v nasprotju z najemno pogodbo, povzroči večjo škodo v stanovanju ali skupnih prostorih, ne plačuje najemnine in stroškov, ki se plačujejo poleg najemnine, če huje moti druge stanovalce, če stanovanje brez vednosti lastnika uporablja več kot 30 dni zaporedoma oseba, ki ni navedena v najemni pogodbi. Stanovanje pa lahko izgubi tudi v primeru, ko opravlja v stanovanju nedovoljeno dejavnost.

Zakon pa je poskrbel tudi za zaščito tistih, ki bi se znašli v socialni tiski in najemnino zato ne bi poravnali. V takšnih primerih mora najemnik predložiti lastniku stanovanja potrdilo Centra za socialno delo. Ta tudi priporoči, da dobi najemnik ustrezno socialno stanovanje.

Lastnik pa lahko odpove najemno pogodbo tistemu, ki stanuje v službenem stanovanju in mu preneha delovno razmerje.

Socialno stanovanje lahko občina odpove tistemu, ki izgubi status socialnega upravičenca (v tem primeru pa mu mora zagotoviti ustrezno drugo stanovanje).

KAKO BO Z NAJEMNINAMI?

Za službena in profita stanovanja se bodo prosto oblikovale, za neprofitna in socialna pa je predpisana metodologija. Nekakšen nadzor pa je vendarle predviden tudi nad »prosto oblikovanimi najemninami«. Občina lahko za določen čas predpiše najvišje dopustne najemnine.

Muflon pri krmilnici

Le znanje nas lahko izvleče iz težav

Ljubenska šola je med 132-imi slovenskimi osnovnimi šolami, ki letos svojim učencem ob polletju ne bodo podelile spričeval. Ta šola je namreč uvrščena med tiste šole, ki uvajajo tri ocenjevalna obdobja. Enostavnije povedano — prej so bila štiri ocenjevalna obdobja (štiri konference), sedaj pa se je njihovo število zmanjšalo na tri.

Kaj je glavni vzrok, da se vedno večje število šol odloča za tri ocenjevalna obdobja? Na prvo mesto moramo vsekakor postaviti ugotovitve zdravstvene službe, da so naši šolarji preobremenjeni. Nezdrav način življenja, neustrezno prehranjevanje, premalo telesnih aktivnosti ter notranji in zunanji pritiski se kažejo na vedno večjih zdravstvenih težavah, upadu telesne odpornosti, povečanem nemiru, slabši sposobnosti koncentracije, depresivnosti, nemotiviranosti in odporu do šolskega dela. Razporeditev šolskega dela v teku leta, urniki, učni programi, metode dela ter način preverjanja in ocenjevanja znanja, so pripeljali do tega, da so naši učenci pod stalno stresno situacijo.

Veliko je že bilo poskusov, da bi takšno stanje odpravili oziroma vsaj zmanjšali. Organizacija šolskega pouka s tremi ocenjevalnimi obdobji je resen poskus, da bi na tem področju dosegli otipljive rezultate. In kot kaže, se jih lahko v resnici nadejamo.

V času, ko smo imeli na šolah štiri ocenjevalna obdobja, je bilo opaziti bistveno povečanje ocenjevanja, pisanja šolskih nalog in kontrol v času pred konferenco. Učitelji so beležili tudi veliko kampanjskega učenja, da posebej ne govorimo o izredno povečani stopnji nivoje, ki se je odražala tako na učencih, starših, kot tudi na učiteljih.

Samostojna
SLOVENIJA 1991

Pri treh ocenjevalnih obdobjih se skušamo tem težavam čim bolj izogniti, saj dosežanje izkušnje kažejo, da se odpirajo povečane možnosti za kvalitetnejši pouk in uvajanje sodobnejših oblik dela, bolj sistematično preverjanje znanja, za vzpostavitev boljših stikov med učenci in učitelji in za aktivnejše in bolj humane stike med šolo in starši.

Izredno velik poudarek se sedaj daje na ocenjevanje, preverjanje in spremljanje učenčevega napredka ter s tem tudi na obveščanje staršev.

Z drugimi besedami povedano — učenčovo znanje bodo učitelji lahko veliko bolj pogosto preverjali (ni pa nujno, da tudi ocenjevali). V praksi namreč velikokrat opažamo, da nekateri učenci pri običajnem preverjanju »dajo veliko več od sebe« kot pa takrat, kadar vedo, da jih učitelj tudi ocenjuje. V takih primerih je pač učenec pod veliko večjim psihičnim pritiskom. Tri ocenjevalna obdobja dajejo učitelju tudi veliko večje možnosti oblikovanja učnih sklopov, v okviru katerih utrjuje učenčovo znanje.

Že na začetku smo zapisali, da ljubenski učenci letos ob polletju ne bodo dobili spričeval. To pa seveda ne pomeni, da starši ne bodo obveščeni o uspehu in napredku svojih otrok. Ravno nasprotno! Sistem treh ocenjevalnih obdobji namreč nalaga šolam povečane stike s starši. Postavlja se seveda vprašanje, kako to doseči. To bo mogoče le ob angažiranju obeh strani — šole in staršev. Šola je na svoj delež pripravljena, saj so poleg običajnih oblik sodelovanja (govornilne ure in roditeljski sestanki) uvedene tudi individualne ure, ko se starši lahko pogovorijo s posameznimi učitelji, poleg tega pa so pripravljene tudi dokumenti, s katerimi bomo starše tekoče obveščali o uspehu njihovih otrok (tako v obliki ocen, kakor tudi v pisni obliki).

Pa še nekaj bo zanimivo opazovati. Vsa leta učitelji opažajo,

da je pred koncem ocenjevalnega obdobja bistveno več izostankov kot pa med letom. Povedano z drugimi besedami — kadar je na sporedu pospešeno ocenjevanje in »spraševanje« je tudi veliko več »špricanja«. Šole, ki so že lani uvajale tri ocenjevalna obdobja, so statistično ugotovile dosti manjše število izostankov kot prejšnja leta.

Mesec november je bil prejšnja leta tudi mesec ocenjevalne konference. Letos je ni bilo in prav zanesljivo lahko napišemo, da je bil to tudi mesec zanesljivega, temeljitega in prav nič nivojnega dela.

Tri ocenjevalna obdobja so le še en poskus več, da bi končno znanje le postalo cenjena vrednota. Dandanes v tem stanju, kakršnem smo, pa bi res moralo prav vsem biti jasno, da se družbi, ki ne ceni znanja, slabo piše. S tem pa je tesno povezano tudi priznavanje učiteljevega dela, saj mora leto dobiti bistveno večjo moralno in materialno vrednost.

prof. Rajko Pintar

Višji proračun, imenovanja...

Člani izvršnega sveta skupščine občine Mozirje so na seji konec prejšnjega tedna obravnavali nekaj pomembnih točk. Med drugim so v skladu z zakonskimi pooblastili povečali občinski proračun za 35 odstotkov. S takšno uskladitvijo proračuna predvidevajo, da bodo za javno porabo do konca leta lahko namenili preko 37 milijonov tolarjev, pri razporeditvi sredstev pa bodo upoštevali selektivni pristop do posameznih porabnikov proračuna.

Med drugimi točkami so bila tudi imenovanja. Za direktorja uprave za družbene prihodke so imenovali Braneta Strojanska, za novega komandirja postaje milice Mozirje pa Matjaža Kselmana.

(jp)

Sporočilo programskega sveta

Glede na nekatere nejasnosti okoli našega glasila smo naprosili prof. Antona Veneka, predsednika programskega sveta Savinjskih novic za razgovor.

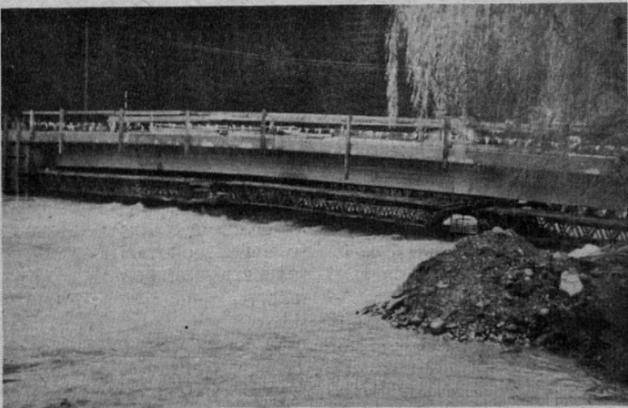
Ustanovitelj občinskega glasila je Skupščina občine Mozirje, ki je tudi imenovala programski svet, pozneje pa še urednika. Slednjega pač na temelju razpisa. Programski svet je imenoval kolegijski organ — uredniški odbor, ki naj bi skrbel za vsebino glasila in pred vsakim izidom številke razpravljaj o prispevkih, ki naj bi bili objavljeni. To seveda ne pomeni neke vrste cenzuro, je zgolj odraz potrebe po skupinskem odločanju v primerih, ko odgovorni urednik podvomi o primernosti kakšne objave. Sicer je tako pri vseh časopisih, le da se o vsebini vsake številke posvetujejo v okviru redakcije, ker pa te spričo obsega našega časopisa nimamo, je potreben uredniški odbor.

Programski svet je že ob samem začetku svojega delovanja začrtal določene smernice v vsebinskem pogledu časopisa, menil je da naše glasilo naj ne bi bilo polemično, ker je namenjeno našim občanom kot sredstvo obveščanja, seveda pa pri tem ne smemo prezreti potrebe po kritičnem obravnavanju dogajanj znotraj občine, če je to opravičeno. Razne mnenjske razprave na ravni, ki presega okvire občinskega glasila, naj najdejo mesto v časopisih, ki so temu namenjeni.

Težave so nastale, ko je pred kratkim zbolel urednik Janez Plesnik, ki je zaradi tega želel biti razrešen, kajti tudi v rednem delovnem razmerju pri Našem času ima obsežne naloge, pa vsemga zaradi navedenega ne zmore. Da pa bi časopis izhajal nemoteno, se je programski svet odločil zaprositi dolgoletnega urednika A. Videčnika, da bi prevzel uredjanje dveh števil, do takrat pa bo rešeno vprašanje novega urednika in tudi to, kdo bo v bodoče skrbel za redno izhajanje občinskega glasila. Bil je podan predlog, da bi te naloge prevzelo podjetje EPSI v Nazarjah. O vsem bo dokončno odločil ustanovitelj.

SN objavljajo: str.

O nakupu stanovanj	1
Gospodarski trenutek	2
Zapleti v Elgroju	3
Misli ob tednu gozdov	4
Petje ne bo utihnilo	7
Najstarejša tovarna v dolini	8

»Delov most« na Ljubnem tik pred dokončanjem. Zaradi gradbenih opornikov je videti, kot bi bil most prenizek, pa ni, sedaj je že povsem druga slika, ko so odstranili spodnje ogrodje.

Turist po novi poti

Pred mesecem dni je podjetje Turist dobilo novega direktorja, Stanka Podsedenskega. Zanimalo nas je, kaj namerava novo vodstvo storiti, da bi Turist izplaval iz težav. Seveda ni pričakovati nenadnih uspehov, saj se težave vlečejo že leta dolgo.

Stanko Podsedenski je optimist! Pravi, da v Turistu sploh ni vse tako slabo, kot želijo to prikazati razne govornice in trditve nekaterih, ki »tako vse vedo«. Res je, lokali so zanemarjeni, saj ni bilo zadnja leta nobenih naložb, temu primerno so neurejene razmere vplivale na ravnanje gostinskih delavcev. Vendar, že sedaj je jasno, da konec leta ne bo rdečih števil, kakšnega dobička pa tudi ni pričakovati.

»Je že tako, da se v dolini nimamo kaj hvaliti s kakovostno turistično ponudbo, meni Podsedenski. Ni tudi turistične infrastrukture, sploh so nekatera ukrepanja premalo skupna. Gostinstvo je v težkem položaju, mislim na družbeni del, pravi Podsedenski. Zasebnik si lahko marsikaj privoščiti, mi ne, saj je vse zapisano in tudi kontrolirano. Glede tega se je pač nujno spoprijeti s stanjem, kakršno je in najprej bo treba znotraj podjetja opraviti določene spremembe v organizaciji. Čakajo nas obsežna popravila, saj imamo, denimo, Bohačevo hišo v Nazarjah, ki je zelo lepa in zanimiva zgradba, pa je bila leta prepuščena propadanju, kar se danes bridko občuti. Tu moramo najprej urediti ostrešje, da ne bo večjih škod, nato pa bomo gostinski lokal posodobili v cilju, da bi to bila značilna »vaška« gostilna. Načrti so narejeni in v kratkem se bo z deli pričelo. V hiši bo tudi manjša trgovina zasebnika in pozneje se bomo lotili zgradbe kot celote. V sadnem vrtu za upravnim poslopjem bomo uredili otroško igrišče, tako bo

možnost, da mamice, ki bodo poselele v slaščičarni, otroke zaposlijo. S časom bomo sedanje upravno poslopje namenili samskim sobam za delavce podjetja, uprava pa bo v Bohačevi hiši.«

Turist v Mozirju bi znotraj temeljito prenovili. Šank bi naj bil v bodoče v sedanjih posebnih sobi. Tako bi velika gostinska soba lahko predstavljala jedilnico, mala (sedanji šank) pa pivnico. Tam pa bi bila lastna recepcija, ki bi posredovala še turistične informacije v širšem smislu.

Rinko v Solčavi bodo prodali, da bi s tem pridobili sredstva za prenovu Planinke na Ljubnem, kjer bi želeli imeti neke vrste vaški penzion. Sobe bodo uredili po načelu apartmajev, gostinski lokal pa ustrezno krajevnim potrebam in seveda penzionu.

Dosedanje poslovne izkušnje narekujejo večjo pozornost izgradnji slaščičarstva. Tu imajo velike načrte! Raziskave trga so pokazale, da je veliko povpraševanje po keksih, oni jih uspešno izdelujejo že vrsto let, vendar obrtniško. Zato bodo poskrbeli za industrijsko izdelavo raznih vrst teh slaščic in jih ustrezno sodobno opretili z embalažo, ki se zahteva na evropskem trgu in svojo blagovno znamko. Ta se bo imenovala »MELIMELON«. Prednost novih izdelkov bo v tem, da bodo ohranili kakovost »domačega« okusa. To je na trgu zelo iskano. Takšni načrti seveda narekujejo velike organizacijske spremembe in prostorske rešitve. Slednje imajo v vidu in so glede tega prepričani, da bodo ustrezale, pa še nekaj novih delovnih mest bodo omogočili.

Če bodo v Turistu uspeli uresničiti načrte, ki bi omogočili hitrejšo rast podjetja in predvsem odpravo dosedanjih težav, potem se nam obeta v dolini spet nekaj novega. AV

Dražje komunalne storitve

Odvoz smeti, proizvodnja in distribucija vode ter kanalizacija, po domače rečeno so to komunalne storitve, so se v mozirski občini podražile dvakrat v enem samem mesecu. Prvič so jih na predlog Javnega podjetja Komunala povišali s prvim oktobrom, drugič pa konec prejšnjega tedna. Komunala je predlagala za vse omenjene storitve 25 odstotkov višjo ceno, člani občinskega izvršnega sveta pa se z utemeljitvijo za višje cene niso strinjali in so cene dvignili (znižali predlog) za 15 odstotkov. Komunala med drugim mučijo tudi zapadle ter-

mativne storitve, pri tem pa je v nekaterih primerih pri izterjavah brez moči. Največji dolžnik so Gorenjevi Mali gospodinjinski aparati, zaradi tega pa je občinski izvršni svet sprejel sklep, da pri neplačnikih Komunala storitev ne bo več opravljala. Naslednji problem so dolžniki za nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča za lansko in letošnje leto. Precejšnje zneske dolgujejo podjetja, predvsem Gorenje GLIN, za njim pa še Smreka Gornji Grad, MGA Nazarje, Kovinarstvo Ljubno, ZKZ Mozirje in Iskra Feriti Lubno. (jp)

Gospodarski trenutek

V gospodarstvu so danes velike težave, o tem se dnevno piše in poroča: Razmere se še zaostrujejo po ukrepih Evropske skupnosti. Zato smo obiskali predsednika IS SO Mozirje mg. Alfreda Božiča in ga zaprosili za njegova opažanja razmer v našem gospodarstvu.

Gospodarstvo je danes na veliki preizkušnji, ne le uvajanje tržnih načel, ne le zapiranje meja, sedaj še ukrepi, ki naj bi pokorili povzročitelje jugoslovanske krize in so dejansko prizadeli najbolj našo republiko. V naši občini so na udaru Glin, MGA in Elkroj, ki so doslej največ izvažali, v zadnjem času se jim pridružuje še Smreka v Gornjem Gradu. V Elkroju si zelo prizadevajo za dogovore s poslovnimi partnerji, da bi skupno nosili breme omejevalnih ukrepov, torej novo nastalih stroškov, ki pomenijo višjo ceno in nekonkurenčnost na zunanjem trgu. Z nekaterimi so uspeli skleniti dogovor, da vsaka stran nosi polovico dodatnih stroškov (carine). Bojijo pa se, da največji poslovni partner tega ne bo storil. Seveda so stvari šele v teku, ker pogovori še tečejo. Vsekakor velja za vse izvoznike dejstvo, da bodo morali na račun svojega dohodka trpeti nove dajatve.

Glede zapletov v Elkroju okoli šoštanjskega obrata pa meni mag. Božič, da je ekonomska utemeljitev prizadevanj za skupno podjetje na

strani Elkroja, ki je obrat v Šoštanju posodobil in vključil v skupen tehnološki proces. Tako se delovni postopki medsebojno dopolnjujejo in je tedaj edino pravilno, da obrat ostane znotraj Elkroja. Izvršni svet naše občine v celoti podpira stališče nazarskega Elkroja. Tembolj, ker kljub težavam kaže, da bodo poslovno uspešni, kar potrjujejo tudi septembrski izračuni. To pa je glede na posledice poplave in vojne kar zavidljiv uspeh! Šoštanjski del si prizadeva za izločitev iz Elkroja, po sedanji zakonodaji pa nima prav. Elkroj je družbeno podjetje z lastno upravljalsko strukturo, torej je sklep delavskega sveta odločilen in ne morda kakšne želje določene skupine, ki pri tem ne upošteva skupnih poslovnih interesov. In delavski svet podjetja je o vsem sklepal, sprejel pa je tudi sklep, ki je ekonomsko utemeljen. Karkoli bi drugače naredili, bi škodili eni ali drugi strani. Postopki vodstva v Šoštanju so v marsikem nerazumljivi in gotovo poslovno škodljivi. Občina Mozirje je o stanju in sprejetih ukrepih obvestila pristojna ministrstva in resno opozorila na škodljivost takšnega početja, kajti jasno je, da ne moremo upoštevati ozkih interesov le dvesto delavcev, sedemstotih pa ne ali bolje, treba je upoštevati bodočnost vseh delavcev podjetja Elkroj. Ob sedanjih razmerah je delo zagotovljeno in to

je poglavito, saj marsikje delani in tega se je treba zavedati. Tudi glede izplačil plač ni bilo težav, marsikje je drugače! Seveda so prejemi ustrezni sedanjemu gospodarskemu času, želimo pa, da bi bili boljši, to pa bo, če bo podjetje kot celota uspešno. ■

Predsednik IS mg. Alfred Božič

Glede pospeševanja podjetništva v občini je mag. Božič omenil akcijo 200 novih delovnih mest, ki je kar odmevna. Za sedaj so razdelili sredstva za 34 novih delovnih mest, je pa v teku postopek za novih 40 mest. Tako verjamejo, da bodo namenjena sredstva kmalu izkoriščena in spet bo nekaj ljudi našlo zaslužek.

V občini je sicer registriranih veliko novih podjetij, žal pa jih le nekaj deluje. Marsikdo že na samem začetku obupa, je že tako, da se v poslu srečujemo s trdo ekonomiko, morda tudi nepripravljeni. Seveda je visoko število podjetij pripisati tudi dejstvu, da je marsikateri obrtnik prijavil podjetje, da bi bil deležen olajšav okoli prometnega davka pri nabavi materiala, sedaj zakon izenaka obrt in podjetja, zato tudi ni več potrebe po takšni obliki organiziranosti.

Turizem je pomembna gospodarska veja in naša občina ima tu veliko možnosti. Posebne danosti za razvoj tujskega prometa so v lučnem in solčavskem koncu. Tu bi moralo biti več zasebne iniciative. Za sedaj še marsikje ne čutijo te potrebe. Čas bo naredil svoje, sicer pa je občina poskrbela za ureditveni načrt celotne doline, ki bi naj bil gotovo do kon-

ca leta 1991 in bi lahko vsebinsko zaživel v prvih mesecih prihodnjega leta. Spoznati moramo soodvisnost vseh dejavnosti, pa bo tudi turizem dobil svoje pravo mesto med njimi.

Predsednik IS mg. Božič je izrekel začudenje nad tem, da se razni pridelovalci hrane ne zanimajo za prodajo pridelkov na tržnicah. Mozirski primer to nazorno kaže. Marsikaj bi lahko domači pridelovalci tam prodali, pa ne. Postavljajo se vprašanje, zakaj ne. Odgovora na to na občini ne vedo, če bi bilo zanimanje med domačimi pridelovalci hrane za podobne tržnice, bi jih uredili še v drugih krajih. Imamo odlične ekološke pogoje za pridelavo zdrave hrane in gotovo bi to vleklo in najbrž bi se ponudba na ta način tudi izplačala. Velja torej razmisliti!

Ko je beseda nanesla na turistično dejavnost, namreč seznanjanje tujcev o naši dolini in njeni turistični ponudbi, je mag. Božič podprl izdajanje publikacij za vso dolino, kajti le takšna ponudba je smotrna. Zadnji vodnik, ki je bil izdan v založbi EPSI je odlične in zasluzi vso pohvalo, kajti vsebinsko je pester in se dopolnjuje, tako prikaže dolino kot privlačno okolje in polno prijazen ljudi, ki imajo svojo prvobitnost v kulturi in načinu življenja. Seveda bi kazalo podobno izdajo poskrbeti še za tuje govoreče obiskovalce. To baje na EPSI tudi nameravajo.

Ogovarjanje ukrepov v Logarski dolini je treba presojeti iz stališča ohranjanja narave in te enkratne naravne lepote v Evropi. Tudi drugod segajo po podobnih ukrepih, kot smo jih na predlog EPSI-ja in domačinov sprejeli, pa ni nikakega negotovanja. Dolina ne more ostati prepuščena sama sebi in mora postati urejena, čista in mikavna. Ne more vsakdo tam počenjati, kar ga je volja, in končno, sredstva ki se zbirajo, so namenjena izključno potrebam Logarske doline. Naravovarstvo gledano je treba nadzirati, kaj se nekje dogaja in ni dopustno, da bi Logarska dolina ostala izven tega nadzora. AV

Javna dela v občini Mozirje

Konec septembra je v občini Mozirje iskalo zaposlitve 532 nezaposlenih, od tega 200 žensk. Od prve do sedme stopnje izobrazbe je sestava naslednja: 153, 46, 11, 153, 110, 13 in 9. Pomen javnih del poznamo, kaže pa, da se ga ne zavedajo zlasti tisti, ki bi ta dela dobesedno morali opravljati. Tako namreč kažejo podatki o pripravljenosti za delo vseh, ki so prijavljeni na zavodu. Vsaj za mozirsko občino to velja. Javna dela v tej občini je doslej opravljalo le nazarsko Gozdno gospodarstvo. Pri sanaciji katastrofalnega vetrolova v Podvolovljuke po mag. 33 delavcev bivšega tozda Gozdarstvo Luče, ki je »podleglo« stečaju.

Drugi ponudnik del je celjski NIVO, gre pa za čiščenje obrežij Savinje. Na ta dela so povabili 60 iskalcev zaposlitve, ki so na spisku zavoda za zaposlovanje. Predvsem gre za nekvalificirane delavce, le nekaj jih je s poklicno ali srednjo šolo. Na vabilo se je od-

nosti in dejanskemu hotenju naše družbe. Prav ti so cokla razvoja podjetništva! Še vedno so v službi nadzora, manj pa kot pospeševalci poslovnosti. To so žal ostanki preživle miselnosti, da mora država le nadzirati, ne pa skrbeti za razvoj gospodarstva.

Seveda so tu tudi velike zagate okoli potrebnega kapitala. Naše bančništvo je zaradi monopolnega obnašanja bolj vaze usmerjeno kot v razvoj celotne družbe. To seveda čutijo podjetja, ki bi potrebovala denar za vlaganja, ta bi se hitro obračal in seveda tudi vračal, ob tem bi se oplemenitil. Bančni kapital pa še vedno rešuje stare gigante in ni v službi trga in njegovega razvoja; to nikakor ni tržno obnašanje.

Skupaj s Smreko Gornji Grad urejajo razstavni prostor v nekdanji trgovini. To bo nekakšen pregled njihove ponudbe, vsaj kar se tiče izdelkov. S Smreko dobro sodelujejo, kar daje upati, da bodo posli stekli v obojestransko korist. Sicer pa so razstavni prostor že dostojno uredili, kar je tudi za kraj nekaj privlačnega. Stavbo nameravajo ustrezno popraviti in vzdrževati, tudi to pomeni za kraj pridobitev.

Podjetništvo ni samemu sebi namen, meni Franc Bastl, je trda borba za obstoj in razvoj. Slednji pa je temelj trdnosti družbe, ki želi stopiti v Evropo. AV

Novo podjetje v Gornjem Gradu

V prostorih nekdanje združne samopostrežbe v Gornjem Gradu deluje podjetje Vias, ki ga vodi inž. Franc Bastl. So na samem začetku dejavnosti in se seveda borijo z začetnimi težavami. Predmet poslovanja bi lahko opisali kot marketing za klasično trgovino, za kooperacijske odnose in inženiring za prodajo.

Franc Bastl je mnenja, da se bodo predvsem kooperacijski odnosi jačali, saj na podoben način rešujejo v svetu najzahtevnejšo proizvodnjo. Inženiring opravljajo po posebnih naročilih, odkupujejo in prodajajo pa dejansko vseh vrst izdelke in pridelke. Na domačem terenu iščejo proizvajalce raznih zanimivih izdelkov, ki lahko služijo predelavi ali dodelavi in tako končnemu izdelku. Nabavljajo za razne proizvajalce potrebnosti ali surovine, jih kreditirajo in pozneje posredujejo v odkup. Načrtujejo razne gotove izdelke in iščejo zanje izdelovalce. Skratka, gre za sodobno podjetniško obdelovanje trga. Seveda vse na načelih marketinškega proučevanja.

Franc Bastl je navedel dve veliki težavi, s katerima se srečujejo, pa ne le njegovo podjetje, tudi drugi podobni podjetniki. Gre za mlade, sposobne kadre, ki bi bili pripravljeni za visok zaslužek prevzeti rizik za svoje delo, drugo pa so zakoni, ki ne sledijo tržni misel-

Urejanje voda

Po novembrski poplavi pretekle leta so še povsod vidne poškodbe vodnih bregov in seveda zemljišč, ki so jih prizadejali plavovi. Divje vode so trgale vse, kar jim je bilo na poti, tudi jezove.

V Mozirju so se najprej lotili popravila ali boljše novogradnje Delejevega jez. Ker so dela za letos zaključili, smo o gradnji povprašali inž. Jakoba Presečnika, direktorja Zavoda za urbanizem, načrtovanje in razvoj pri SO Mozirje. Povedal nam je, da je Delejev jez do prve faze gotov. Dokončno ureditev bo omogočila študija, ki bo tudi nakazala dodatne ukrepe, saj ti morajo biti strokovno utemeljeni. Gre namreč za vprašanje pretoka vode v primeru visokih voda. V zvezi s tem bodo seveda potrebni zahtevni gradbeni posegi za katere se sedaj izdelujejo načrti. Dejstvo je, da v katastrofalnih primerih struga ne odvajajo dovolj hitro vode, zato prihaja predvsem v Lokah do poplav. Loke so sedaj urbanizirane in prav zato bo treba najti dokončno rešitev poplavne nevarnosti. Iskati bo torej treba možnosti zadostnega pretoka, pa če bo treba tudi z vsopredno strugo. Poudariti je treba, da je varnost Lok pri sedanjem stanju jezov prav tako, kot je bila pred poplavo, vsekakor se zaradi gradnje stanje ni poslabšalo! Kot so strokovnjaki ugotavljali, je bil pretok v času najhujše ujme 640 kubičnih

metrov na sekundo, struga pa zmogla le dobro polovico te količine. Če samo ta ugotovitev pove, da bodo potrebni obsežni dodatni ukrepi za dokončno ureditev zadostnega pretoka vode, tudi v primeru visokih voda.

V samem Mozirju je še odprto vprašanje Trnave, ki vedno znova ogroža obsežne predele naselja. Strokovnjaki so predlagali poglobitev struge. Da bi delo opravili, so razpisali javna dela, žal pa se je pozivu za delo odzvalo le majhno število nezaposlenih ljudi, skratka, lahko trdimo, da še ni tako hudo z brezposelnostjo v naši občini, če ni zanimanja za delo. Res, to ni pisarniško opravilo, je pa le zaslužek!

Še bolj zahtevna je naloga reševanja vodotoka v Nazarjah. Nekdanji Špendetov jez (graščinski) je do kraja porušen, bregovi pa nevarno spodjedeni. Ker pa se ne da reševati stvari le delno, je v pripravi načrt za vsestransko ureditev zavarovanja bregov in izgradnjo jezov. Že sedaj so strokovnjaki mnenja, da bo treba dolvodno od nazarskega mostu strugo poglobiti, deloma pa tudi razširiti na desni breg. Od mostu navzgor pa naj bi zvišali brežne nasipe in zgradili nov jez, ki bo zagotovil Glinu spet industrijsko vodo, pa seveda tudi sicer ustrezen ustreznim vodno-tehničnim zahtevam.

AV

Kdaj konec telefoniade?

Akcija izgradnje telefonskega omrežja na Ljubnem se je praktično začela že v decembru 1988, ko je bil z bodočimi naročniki sklican prvi sestanek. V treh mesečnih obdobjih pa je bilo potrebno vplačati prispevek za novo telefonsko centralo v takratni dinarski protivrednosti 715 DEM. V letu 1989 je zaradi reorganizacije PTT vsa stvar mirovala, večje aktivnosti pa so se ponovno pričele spomladi 1990. Izdelani so bili projekti za primarno telefonsko omrežje in zgrajena nova telefonska centrala zmogljivosti 500 števil. Svojemu namenu je bila centrala predana septembra 1990 in narejena prevezava 200 že obstoječih števil. Čeprav je bila zmogljivost centrale velika, pa lahko danes ugotavljamo, da bo kmalu premajhna. Poleg 200 obstoječih naročnikov se je v akcijo vključilo še 200 novih naročnikov, 50 števil pa ima PTT rezervirano za naročnike iz Grušovlja in Šentjanža, ki jih bo priključil na telefonsko centralo Ljubno. Nekaj števil je bilo dodeljeno še delovnim organizacijam, preostale številke pa ima PTT kot svojo obvezno rezervno. Ožji odbor je skozi vse leto urgiral pri pristojnih na PTT, da se čimprej pričnejo tudi dela na primarnem omrežju. KS je bila zadolžena za pridobivanje soglasij lastnikov zemljišč, skupaj s PTT pa je bil tudi izbran najugodnejši ponudnik za gradnjo primarnega omrežja. Po prvotnih dogovorih naj bi se dela na izgradnji primarnega omrežja pričela že konec lanskega leta, načrte pa so prekrizale prve novembrske poplave, ter marsikateri načrt obrnile na glavo. Zaradi poplav in zime se je z deli lahko pričelo šele marca letos. V tem času je bilo zgrajenega 26 km primarnega omrežja ter okoli 32 km zemeljskega sekundarnega omrežja. Po pogodbi naj bi bila vsa dela na primarnem omrežju končana do konca leta. Že danes pa lahko zapišemo, da so dela, razen PTT kanalizacije od Ledenice do mostu čez Savinjo, v glavnem končana. Potekajo pa že priprave za tehnični prevzem dela primarnega omrežja, ki naj bi bil v začetku decembra. Na sekundarnem omrežju pa bo potrebno zgraditi še

okoli 6 km zračnih linij. Če bo vse po sreči naj bi okoli novega leta pričeli priključevati tudi prve telefone. Vse pa je v teh dneh odvisno od vremenskih razmer. Celotna investicija za primarno omrežje je znašala 1 mio DEM, od tega je 200 tisoč DEM prispeval PTT, 76.500 DEM KS, kar 723.500 DEM pa so morali zbrati novi naročniki. Vsa vplačila so bila obracunana po takratni dinarski protivrednosti. S strani PTT je bila predlagana povprečna cena 4.000 DEM na naročnika. Po informativnih razgovorih z novimi naročniki pa je bilo ugotovljeno, da akcije z povprečno ceno ne bo možno izvesti, kajti minili so časi popolne solidarnosti. Skoraj polovica novih naročnikov pa je bila iz ožjega predela Ljubnega, kjer so stroški izgradnje najmanjši. Na osnovi tega se je odbor odločil za delno solidarnost. Iz izračunov v projektni dokumentaciji so bili ugotovljeni dejanski stroški izgradnje posamezne veje primarnega omrežja, glede na število udeležencev in oddaljenost od centrale. Pri tem izračunu je bilo ugotovljeno, da so dejanski stroški za ožji predel Ljubnega 1.700 DEM, za vejo Rastke pa kar 12.000 DEM. Območje KS je bilo zato razdeljeno na štiri cone, ki so se ujemale s posameznimi vejami primarnega omrežja. Predlagani in sprejeti prispevki za primarno omrežje so tako znašali od 2.900 DEM za ožji predel Ljubnega, 3.900 DEM za predel Savine, 4.400 DEM za Radmirje, Okonino, Juvanje in Meliše ter 4.900 DEM za smer Rastke. Vsak naročnik, ki se je akciji priključil do decembra lanskega leta, pa je prejel tudi obveznico PTT v vrednosti 1.500 DEM. Izgradnjo sekundarnega telefonskega omrežja pa financirajo bodoči naročniki po dejanskih stroških, ki znašajo od 100 DEM pa tja do 2.000 DEM v tolarški protivrednosti. Kljub problemom, s katerimi se je odbor srečeval menimo, da bomo akcijo uspešno zaključili. Neutemeljena pa je tudi večina kritik, ki jih prejema odbor za svoje delo, ki ni lahko, po drugi strani pa je precej nemočen od PTT in izvajalca del.

Štefan Matjaž

Razbitine nekdanjega »graščinskega« jez. Kdaj bo spet urejen jez, se sprašujejo ljudje ob Savinji.

Zadruga spet zadržna

Tolminski zgodovinar Simon Rutar je nekoč zapisal: »Ne nahajam boljšega sredstva, buditi in krepiti narodno zavest našega ljudstva, nego ravno v tem, da se mu podaja ogledalo njegove preteklosti.« Kratko bi lahko rekli, zgodovina se ponavlja! Zadruga misel se je nekoč porodila kot izhod v težavah delavcev v 18. stoletju, pozneje pa se je jačala povsod tam, kjer so se ljudje znašli v zagati, ko, denimo kmetje niso mogli prodati svojih izdelkov, ko jih je do kraja izkoriščal bogatin z dragimi posojili, ko so iskali rešitve v skupnih naporih za gospodarski obstoj.

Slovenci smo v preteklosti dokazali izredno naklonjenost združni misli, bodisi v gospodarskem (gospodarske zadruge) ali v gmotnem pogledu (denarne zadruge — hranilnice). Pred drugo svetovno vojno smo imeli stotine

kovnjakov. Vsekakor bo na ta način zanimanje za delo zadruge večje tako med zadržniki, kot med uslužbenci, ki bodo tudi lahko člani zadruge, če bodo seveda plačali zadržni delež in z njim jamčili zanjo. Nesmiselno bi bilo govorjenje o podrobnostih, dokler te ne bodo dorečene na posvetih s članstvom.

Zakon bo verjetno postavil na prvo mesto pojmovanje o kmečkem gospodarstvu, ki vsebuje tako obdelovalna zemljišča kot gozd. Torej gre za eno gospodarstvo, ki je v celoti kmetijsko, saj h kmetiji sodi tudi gozd. Vemo, da so se prav na tem pojmovanju kresala mnenja v prejšnjem družbenem redu, ki je pač smatral, da gre za ločeno gospodarjenje tako kmečkih kot gozdnih površin. Seveda bo treba na ravni države uvesti strokovne službe ene in druge panoge, zadruga pa bo morala poskrbeti za resnično združništvo.

Lahko bi torej rekli s poudarkom, da se vse v določenem obdobju vrača, torej zgodovina se resnično ponavlja! Zadruga, kakršna naj bi bila po novem zakonu, je znana oblika najstarejšim kmetom ali pa če se ozremo preko meja, tam so vseskozi organizirane po starem zadržnem načelu. Da so uspešne, ni treba posebej poudarjati.

V naši zadruzi so mnenja, da se zadržna mreža kaj bistveno ne bo spreminjala, seveda če bo takšna volja zadržnikov. Dejstvo pa je, da postaja trg vse bolj zapletena stvar in vse bolj bo potrebno skrbeti za urejeno prodajo, kajti v tržnem gospodarjenju so seveda razne intervencije tuje in prav zadržno povezovanje bo omogočilo trdno in uspešno klubovanje težavam, ki prihajajo nad nas. Če bo zakon v novembru sprejet, bodo pripravili že decembra po zadržnih enotah posvete s kmeti zadržniki, da bi tako skupaj določili oblike bodočega zadržnega delovanja. Ne gre odlagati, saj se trg prodaje in ponudbe zelo zapira, hkrati pa tudi oži. Vse težje je skrbeti za redno preskrbo kmetijstva, saj so poslovne zveze z južnimi pridelovalci v glavnem pretrgane in verjetno ne bo kmalu drugače. To velja tudi za nekatera umetna gnojila in zaščitna sredstva. Prilaganje stanju ne bo lahko in zmogla ga bo le dobro organizirana zadruga.

Ob koncu razgovora je nanesla beseda še na delovanje hranilno-kreditne službe, ki bo poslej verjetno tudi v marsičem bolj podobna nekdanji zadržni hranilni dejavnosti (hranilnice). Anton Vrhovnik je povedal, da so tudi tu trenutno boljši od bank, saj so obrestni za vloge višje od tistih v bankah, krediti pa za skoraj 50 odstotkov cenejši.

ZKZ ima tudi počitniške zmogljivosti v Čatežu. Te so tudi v zimskem času zanimive, zato priporočajo svojim upokojencem, da si privoščijo bivanje v počitniški hišici, ki je zidana in ogrevana, sicer pa, kogar to zanima, naj se oglasi pri Silvi Mikec, telefon 831-521/227.

A. Videčnik

Zapleti v Elkroju

Že nekaj časa sem burijo duhove razne vesti, take in drugačne, da v Elkroju potekajo razprave, katerih vzrok je iskati v prizadevanjih šoštanske enote te tovarne za osamosvojitve. Kot ima vsaka stvar dve plati, jih ima gotovo tudi ta, zato smo si želeli ustvariti sliko resničnega stanja v tem, sicer uglednem podjetju.

V razgovoru z direktorico Marijo Vrtačnik smo izvedeli, da so od samega začetka postopki skupine, ki želi odcepiti šoštanske enote, nepravilni in predvsem nekorektni do matičnega podjetja v Nazarjah.

Odcepitvene težnje so v Nazarjah zaznali v začetku januarja, ko je po naključju prispela do uprave vest o sestanku v Šoštanju, na katerem bi naj razpravljali o odcepitvi. Nemalo so bili preesnečeni, saj se ob podobnih primerih, ko gre za tako usodne korake, obvesti tudi matično podjetje, končno brez njegovega sodelovanja pač ne more priti do takih ali drugačnih odločitev. Da bi bila mera polna, je vodja šoštanske enote kar po telefonu obvestil upravo podjetja o sklepih zbora delavcev. Poudariti je treba, da posluje enota v sestavu podjetja in da bi bila pravilna pot od samega začetka tesno sodelovanje uprave z delavci enote. Stanje kakršno je po vsem tem nastalo, je narekovalo skupni sestanek predstavnikov izvršnih svetov občin Mozirje in Velenje. Na tem sestanku so se dogovorili kako postopati naprej. Sklican je bil osrednji delavski svet podjetja v Nazarjah in stvari obravnavali, sklenili so proučiti možnosti za izločitev šoštanske enote. Na tej seji so določili rok 30. september, ko bi se naj strokovno utemeljilo, ali izločitev ali negativno odločitev. Podjetje ima

moramo vsi skupaj skrbeti za to, da preživimo! Prav zato bi morali strpno iskati najugodnejšo rešitev za obe strani. Kakršnakoli samovolja lahko le škoduje. Tako so v aprilu preklicali sklep o možni izločitvi šoštanske enote, na to so v šoštanski enoti sprožili spor pred sodiščem združenega dela, to je na prvi stopnji presodilo v korist sklepa osrednjega delavskega sveta in potrdilo pravilnost postopkov uprave. Pritožba na ta sklep je sedaj v teku, kajti na sklep so se v Šoštanju pritožili.

Kaj lahko si predstavljamo, da ob vseh navedenih zapletih ni proizvodnja rastla, nasprotno, kmalu so se pokazale težave. Tudi sam vodja enote v Šoštanju je priznal, da mu je zaradi skrbi za izločitev zmanjkalo možnosti za učinkovito usmerjanje same proizvodnje. V tem času pa se je proizvodnja v Nazarjah uspešno razvijala in povečevala. Oblikovali so celo nove proizvodne skupine za delo v proizvodnih poslih. To je narekovalo prestavitve vodje iz Šoštanja v Nazarje, ker bi lahko kot strokovnjak usmerjal te nove skupine v učinkovito celoto. Ta odločitev uprave je sprožila v Šoštanju stavko, ki je trajala kar 7 dni. V upravi so smatrali stavko za nelegalno in delavcem niso priznali za čas njenega trajanja plačila. To je sprožilo nove spore, tedaj je posegel v stvari družbeni pravobranilec in odločbo o prestavitvi vodje šoštanske enote »zamrznil«, sodišče združenega dela je smatralo da je ukrep pravobranilca utemeljen. Sedaj teče pritožba uprave na to odločitev.

Zaradi izpada proizvodnje v Šoštanju so morale delavce v Nazarjah to nadoknaditi z nočnim delom. Seveda tudi to ni minilo brez negotovanja, tokrat v Nazarjah. Med tem so v Šoštanju mimo sklepa osrednjega delavskega sveta pričeli z ureditvijo likalnice in jo tudi uredili. Na ta način bi se znebili odvisnosti in bi se po njihovem lažje osamosvojili. Ta naložba je torej plod samovolje in ni niti tehnološko niti gmotno usklajena z načrti podjetja.

Iz uprave obiskujejo Šoštanj redno in pri tem ugotavljajo razne pomanjkljivosti, tako se nekatera dela prevzemajo mimo skupne uprave in njenih služb, da se čuti padec kakovosti izdelave, da vodja neposredno s poslovnimi partnerji v tujini navezuje pisne in osebne stike, za kar seveda nima pooblastila, ob tem tudi usluge ceneje tudi do 30%, kar je očitno neposlovno in proti vsakim dobrim poslovnim običajem. Zanimivo, enota v Šoštanju nima žiro računa, kako torej posluje finančno? To je vprašanje, ki ga bodo morale službe prevetrirati. Vse to je končno pripeljalo do predloga za disciplinski postopek proti vodji šoštanske enote, postopek sam se še ni pričel, ker je vodja med tem zbolel.

In končno, Nazarje nikakor ne namerava zavirati razvoj šoštanske enote, tudi ne pri osamosvojitvi, le vse mora po utečenih poti. Razširjanje vesti o nekaki ogroženosti delovnih mest v Šoštanju so iz trte izvite, v času, ko bi bili še kako potrebni skupni napor, pa tudi škodljive. V Nazarjah vidijo napredek v združenih močeh in preudarnem skupnem nastopu na trgu, ki se vse bolj zapira in postaja trd oreh večini podjetij. Če pa bodo delavci iz šoštanske enote želeli svojo poslovno pot, pa naj to dosežejo po načelu »čisti račun — dobri prijatelji«, se pravi dogovorno z delavci podjetja kot celote.

AV

OBVESTILO

Obveščamo občane, da družbeni pravobranilec samoupravljanja občine Mozirje g. Rudi Hramec posluje vsak dan od ponedeljka do petka med 8.00 in 10.00 uro na telefonski številki 831-086 (JP komunala Mozirje) ali 831-004 (Skupščina občine Mozirje). Sedež ima v zgradbi Skupščine občine Mozirje, pisarna št. 38.

SKUPŠČINA OBČINE
MOZIRJE

Anton Vrhovnik

odličnih zadrž vseh vrst, to gospodarsko uspešnost je prekinila vojna, ki je potem prinesla neugodno čase za združništvo. Vzori, ki so jih želeli vrniti našemu človeku, so bili za naše razmere in raven gospodarskega posluha, tuji in včasih tudi nasilni. Sele po ukinitvanju kmetijskih obdelovalnih zadrž je postopno vendarle prihajalo do oživljanja združništva, čeprav ne v obsegu, kot smo ga bili vajeni.

Pred nami je čas, ko naj bi sprejeli skupščinski poslanci nov zakon o zadržih, ta naj bi marsikaj približal resničnemu združništvu. To pa pomeni določene premike v organizacijskem in vsebinskem smislu glede na sedanje zadruge.

V naši kmetijski zadruzi se na novosti pričakovane zakona skrbno pripravljajo. Ne gre le za organizacijske premike, meni direktor ZKZ Anton Vrhovnik, gre bolj za novo miselnost članstva, ki bo poslej moralo globlje posegati v upravljanje z zadrujo, saj bo po stari zadržni navadi spet uveljavljen zadržni delež, zadruga pa bo torej imela omejeno jamstvo svojega članstva. V tem so bistvene spremembe, tako bo vsakdo izmed zadržnikov resnično živel z zadrujo, za katero bo do določene mere tudi soodgovarjal. Jasno je, da zakon vsega ne bo določal, natančneje bodo opredelila zadržno življenje pravila, ki pa bodo plod skupnega dogovarjanja zadržnikov in stro-

Marija Vrtačnik

polletne plane in zato je bilo treba upoštevati predvsem nemoteno poslovanje napram poslovnim partnerjem, da ne bi prišlo do nepotrebne škode (poslovne). Vendar je vodja šoštanske enote že kar v nekaj dneh za tem vložil na sodišče zahtevek za registracijo nove firme, kar je seveda daleč presegalo njegova pooblastila.

Sledile so zelo enostransko obravane informacije, ki so burile duha, tako v časopisih kot tudi v javnosti, posebej pa še v kolektivu. Večina teh pa je želela ustvariti videz, da gre za popolno nerazumevanje uprave v Nazarjah od enote v Šoštanju.

Strokovno gledano je delovni proces postavljen tako, da se postopki v šoštanski enoti povezujejo z nazarskimi zmogljivostmi. Torej gre za enovit delovni postopek. Le takšen je lahko ekonomsko utemeljen in tudi poslovno uspešen. Prav to je narekovalo zagovarjanje celovitega podjetja. O vsem tem so izdelali strokovne analize, ki to dokazujejo. Kot je poudarila direktorica Vrtačnikova, so sedaj časi, ko

Gozdovi — odraz kulturnega nivoja naroda

(Misli ob tednu gozdov)

»... Negovanje znanja daje en rezultat, gojitev neznanja daje drugega.«
(Staroindijska modrost)

Ob nekem nedavnem posvetovanju je bila strokovnjakom postavljena naloga (test), da navedejo deset asociacij, ki se jim porodijo ob pojmu »GOZD«. Pozneje, ko je bila naloga končana, je nekdo izrazil presenečenje celo nad svojimi rezultati razmišljanja »O GOZDU«. Vse polno je bilo namreč izraženih doživetih občutij in asociacij, ki so se razmišljajočim porajale: od občutja gozda kot spoštljive skrivnostnosti, pravilčnosti, sprostitve, miru v gozdu, občutenja prvobitnosti narave, pisane družine prosto živečih živali, bistrih izvirov vode, od hlada — do misli na toploto, od mikrofavne in skromne zeliščne odeje do veličastja stoletnega drevja.

Začuda, o lesu kot viru dobička, proti pričakovanju ni bilo izraženih nobenih misli kot asociacije na temo »GOZD«. Očitno je za njih gozd pomembnejši s splošnega vidika kot iz vidika tržne vrednosti lesa, ki ga gozdovi proizvajajo.

Ali morda lahko takšne rezultate razumemo tako, da je v nas, v človeku vendarle še ostala povezanost z naravo, potreba po prvobitnem, po neizumetnem, nezlaganem, drugače kakor se sicer kažemo s svojim vedenjem ob medsebojnih odnosih v življenju, s svojim odnosom do narave, tudi do gozda? Ali je torej vendarle še upanje, četudi sicer prevladuje pragmatično ali voluntaristično odločanje, ki upošteva predvsem koristi močnih? Ali drugače: tudi v duhovnem svetu se ponovno vračamo in zavestno oziramo v svet intuicije, da bi se približali neznanemu, kar tiči globoko v nas, zavedajoč se, da naši čuti niso popolni. Tehnična znanja so zelo koristna, a hkrati zelo skromna spriču vsega neznanega v naravi, ki je znanost in človek ne obvladujeta. Vse pogosteje slišimo o alternativnih pristopih v medicini, ki je človeku zelo blizu, kajti mnogim boleznim sodobna medicina ne pride do živga. Priza-

deti zato iščejo pomoči tudi mimo uradno priznane stroke, v alternativni medicini. V bistvu se s tem vedno znova najbolj elementarno vračamo nazaj k naravi. Je pač tako, kot piše v starodavni spiritalni knjigi zakonov človeštva, ki je bila skozi stoletja skrita v sanskritskem jeziku Indije, SRI ISOPANISAD: »Če hočete doseči znanje z lastnimi močmi, s pomočjo nepopolnih čutov, ne boste nikoli prišli do popolnega (orig. »pravega«) zaključka.«

Tudi filozofsko gledano je torej tembolj upravičeno sprejemati filozofijo tiste gozdarske stroke, ki se zavzema za sonaravno gospodarjenje z gozdovi: le to namreč pomeni spoznavati naravne danosti določenega okolja in ta spoznanja vgrajevati v usmerjanje razvoja obstoječega gozda pri načrtovanju gospodarjenja z gozdovi. Takšna je usmeritev slovenske gozdarske stroke, ki je doživela priznanje in posnemanje v razvitih Evropi, saj je tudi Evropa spoznala, da sta industrija in tehnika potepali spoštljivi odnos do človeka in narave ter se odtujili resničnim človeškim potrebam. Vse to je potrebno popraviti.

Morda pa ni slučaj, da prav mali slovenski prostor zelo občuteno kaže pot gozdarski uravnoteženi politiki, povezani z naravo, saj kot majhen narod bolj občutimo ogroženost za obstoj samega sebe, a tudi gozda. »Akademik J. VIDMAR je že pred 2. svetovno vojno ugotovil, da je kultura v vseh pojavnih oblikah bistvo obstaja malih narodov.... Mali narod s svojo usodo in bojem za preživetje svareče dviga prst v splošni ekološki katastrofi odmiranja rastlin, živali, narodov in etične senzibilnosti človeka, ki je neizrabljena evolucijska možnost človeške vrste« (ZNANJE IN RAZVOJ, Delo 11. 9. 1991, Iztok Jakša).

Vsekakor je odnos do gozda izrazit pokazatelj kulturnega nivoja posameznika in celotnega naroda

— prav tako kakor je podoba celotne krajine odraz kulturnega nivoja naroda, ki jo s svojim ravnanjem oblikuje in vzdržuje.

Usmeritve razvoja gozdov

Delovanje naše gozdarske stroke je naravnano v smeri oblikovanja čimbolj naravnega gozda. Takšen razvoj gozda zagotavlja največjo racionalnost, vitalnost in proizvodnost, hkrati pa je največji garant za njegov lastni obstanek.

Spriču neprimerne gospodarjenja z gozdovi skozi stoletja, katerega posledica je bila spremenjanje naravnih mešanih gozdov, ki so jih tedaj gradile številne drevesne vrste listavcev (bukev, hrast, javor, gaber, brest, kostanj i.d.) in ligavcev (jelka, smreka, bor, macesen) v čiste smrekove gozdove, je postopoma oslabilo življenjsko moč gozdov in znižalo proizvodno sposobnost gozdnih tal. Pospešena industrializacija, ki je bila ekološko na nizki ravni, je hitro poslabšala ozračje s strupenimi imisijami, kar je že sicer labilne gozdove toliko močnejše prizadelo.

Ob tako krhkem stanju gozdov je razumljiva zaskrbljenost za njihov obstanek vseh, ki dojemajo negotove razvojne trende v našem okolju. Prav tako pa ne more biti dvoma, da je v takih pogojih osnovna naloga gozdarske stroke prizadevanje za takšno gospodarjenje z gozdovi, ki bo prispevalo k njihovem naravnemu razvoju in splošnemu izboljšanju stanja. Pomen splošno koristnih funkcij gozdov, kot so vrstvena, hidrološka, klimatska, rekreacijska in druge, postaja zaradi spremenjenega načina življenja človeka vse bolj poudarjen. Zato ni opravičila za lahkomišlno poseganje v gozdove in ne za nepreudarno gospodarjenje z gozdovi.

Nekatere strokovne naloge

Iz predhodno predstavljenih razmišljanj se naloge, ki jih moramo v gozdarstvu zasledovati, ponujajo kar same. Naštetimo le osnovne:

1. delovati moramo v smeri večanja lesnih zalog sestojev (znižanje sečenj);
2. dolgoročno doseči spremembo strukture drevesne sestave gozdov v korist listavcev (zlasti plemenitih listavcev);
3. vsako poseganje v gozd mora biti ekološko sprejemljivo in ekonomsko naravnano (to velja za biološke, kot za tehnične ukrepe).

Doseganje tako zastavljenih nalog, ki so nujne, bo mogoče le v

pogojih moralne in druge podpore celotne javnosti, ki je zainteresirana za pozitiven razvoj gozdov.

Zaradi informacij posredujemo podatke o lastniški strukturi gozdov v nekaterih evropskih državah:

Država	Delež zasebnih gozdov v %	Delež državnih gozdov v %
Švica	30,2	69,8
Nemčija (brez NDR)	45,8	54,2
Belgija	50,0	50,0
Avstrija	65,5	34,5
Slovenija	67,3	32,7
Nazarsko območje	67,1	32,9

Izjemno pomemben je torej delež gozdov, ki so pri nas že doslej bili v zasebni lasti, gotovo pa se bo ta delež še povečal. Zato je razumljivo, da brez intenzivnega in zavestnega sodelovanja lastnikov gozdov nobeno prizadevanje v smislu nege gozda ne more biti tvorno. Gozdovi sicer lahko žive brez nas, vendar mi ne moremo biti prepričani samim sebi: če pa hočemo z njimi gospodariti, jih ne smemo samo izkoriščati, ampak jih moramo tudi negovati. Za to je potrebno delo in strokovno znanje.

Pričakujemo in trudili se bomo, da bi oblikovanje naših slovenskih gozdov bilo smotno načrtovano, da bi bili gozdovi v ponos celotni naciji. Upajmo, da so anarhični politični pretresi, ki so ponekod tudi v gozdovih že povzročili večjo škodo, za nami. Postopoma prehajamo v fazo, ko bo osveščena javnost osnovno gibalno in ogledalo, ki bo opozarjala vse, ki delujemo ali bodo delovali v gozdovih — tako kot je to pač v najbolj razvitih državah Evrope. Glas varstvenikov narave, glas zelenih in vseh zavzetih naj bo v korist razvoja gozdov, ki so nam potrebni kot zrak in voda. Seveda brez znanja, ki ga vsi potrebujemo vse več in vedno znova, ne bo šlo. Prepričani pa smo, da bomo našli skupno pot strpnosti, ki nam bo olajšala premagovati tudi tvrstne ovire. Ne dajmo, da bi bili »GRADITELJI RUŠEVIN« tudi mi, kot je primer na »Balkanu« danes, ali kakršen je bil naslov članka v Delu 16. 11. 1991 (Sobotna priloga), katerega vsebina se nanaša na politiko do gozdarstva v današnji Sloveniji.

Nazarje, dne 18. 11. 1991
Društvo inženirjev in tehnikov gozdarstva Nazarje:
FRANC FIRST, dipl. ing. gozd.

Bo gozd še vedno ostal ponos vsakega gospodarja?

Vse za varno pot v šolo

Grozljive so številke in pretresljive vsakodnevnice o prometnih nesrečah, v katerih so udeleženci otroci. Njihov krvni davk na naših cestah je velik in prevelik. Razlogi so znani in jih ne kaže znova ponavljati, poznamo tudi veliko najrazličnejših preventivnih in drugih akcij, željenega učinka pa žal ni in ni. Ob več kot slabi prometni kulturi vznikov, pomanjkljivi prometni signalizaciji, ob več kot slabih cestah, ki ne omogočajo varne vožnje, so žal mnogokrat za nesrečo krivi tudi otroci sami s svojo mladostno razposajenostjo. Naj bo tako ali drugače, prav vsi se moramo še naprej z vsemi močmi truditi in si prizadevati za višjo stopnjo varnosti v prometu, za nas vse in posebej za otroke.

V tednu prometne varnosti so tudi osnovnošolske občine na različne načine predstavile skrb za varnost v cestnem prometu v svojih šolskih okoliših. Med drugim so opozorili tudi na številne črne točke, ki izzivajo nesrečo v večini krajev v Savinjski in Zadrebški dolini. Poglejmo nekatere in si jih skušajmo zapomniti.

MOZIRJE

Solarji mozirske osemletke so zapisali takole: »Veseli smo, da se je z izgradnjo obvoznice v Mozirju prometna varnost izboljšala. Hvala. Ob tem pa smo učenci, ki prihajamo iz Lok, izpostavljali še večji nevarnosti. Želimo si, da bi zaščitili tudi nas. Mislimo, da bi to storili z izgradnjo kolesarske steze in poti za pešce proti šoli. Če bi to zgradili tudi na relaciji Mozirje — Nazarje, bi s tem zaščitili tudi veliko učencev, ki prihajajo v šolo iz Nazarja. Vemo, da je štopanje nevarno, prepovedali so nam ga tudi v šoli. Vendar, vsak izmed nas si želi po pouku čimprej domov, zato si kljub vsemu mnogi izberejo prav to pot proti domu. Verjemite nam, da bi po varni stezi proti Nazarjam vsi raje stekli ali kolesarili in ne bi več dvigovali palcev ob cesti.

Razmislite in storite vse, kar je možno, dokler smo vsi še zdravi. Privoščite nam varno in veselo

Počastili Gallusov spomin

Letošnje leto radi imenujemo tudi Gallusovo leto. Na ljubenski osnovni šoli so se tega slovenskega glasbenega ustvarjalca spomnili že drugič — prvič spomladi, pred dnevi pa še s priložnostno prireditvijo, na kateri so otvorili razstavo Gallusovih portretov. Ljubenski učenci so razstavili svoja že skorajda umetniška dela v najrazličnejših slikarskih in kiparskih tehnikah.

Najboljša dela je tričlanska

pot v naš drugi dom — hram učenosti.

GORNJI GRAD

Gornjegrajski osnovnošolski opozarjajo na naslednje: na prehitro vožnjo naloženih tovornih vozil skozi naselje, zato bi bil potreben dodatni prometni znak za omejitve hitrosti v »Novem naselju« Gornji Grad; zelo nevarne so ožine pri Sarbu in predvsem pri mostu pri Trobeju; želijo si bolj urejenih avtobusnih postajališč od Gornjega Grada proti Mozirju, zlasti v Smartnem ob Dreti. Sicer menijo, da je za varnost zadovoljivo poskrbljeno in na srečo tudi ni bilo prometnih nezgod, v katerih bi bili udeleženi učenci.

LJUBNO

Velika črna točka v ljubenskem šolskem okolišu je Cetara, kjer bi moral biti označen prehod za pešce, potreben pa bi bil tudi opozorilni semafor, saj se je tu zgodilo že veliko hudih prometnih nesreč, tudi s smrtnim izidom. V Juvanju bi morali na Jermanovem klancu postaviti ogledalo, saj je cesta ozka in nepregledna. Na Ljubnem je najprej potrebna obvoznica, ki bi tovrstni promet speljala mimo kraja, velik in znan problem je tudi cesta od Ljubnega proti Lučam. Ob vznožju Petkovega klanca je cesta ozka in nepregledna, zato bi bilo treba označiti prehod za pešce, predvsem pa bi morali zaradi divjanja nekaterih voznikov postaviti cestne ovire za zmanjšanje hitrosti.

LUČE

Učenci iz Luč in Solčave opozarjajo na naslednje črne točke: cesta ob Črne do Krivca v Strugah je zelo ozka, izpodjeda jo Savinja, red cestišča pa je zavarovan le s trakom; ovinek pri Pavliču in klanec — na eni strani ograja, na drugi visoka škarpa; oster in nepregleden ovinek okoli Breznice; nepregledno in nevarno križišče pri Bergincu; nevaren ovinek pri spomeniku NOB; Žibovčev most pred Logarsko dolino — stalno vlažno in spolzko cestišče; Herletov ovinek v Solčavi — nepričakovano zoženje cestišča in avtobusna postaja. Bo kdo prislunil opozorilom otrok?

Zaskrbljenost kljub dobrim varnostnim razmeram

Zima je tu in z njo povsem drugačne vozne razmere na naših cestah, ki glede na stanje, v kakršnem so, varne vožnje tudi sicer ne zagotavljajo. S snegom, poledico, meglo in drugimi nevarnostmi se bo število nevarnih pasti še povečalo in če k temu dodamo še več kot pomanjkljivo vozniško in prometno kulturo mnogih voznikov pa ostale najpogostejše razloge za prometne nezgode, potem je jasno, da bo varnost v cestnem prometu dodatno ogrožena.

Vsekakor bi bilo še kako razveseljivo, če stanja prometne varnosti v naši občini v letošnjem letu ne bi dodatno poslabšali. To stanje je namreč doslej zadovoljivo, v primerjavi z lanskim letom se je celo izboljšalo. Manj je bilo nezgod s hudimi telesnimi poškodbami, s smrtnim izidom pa na vso srečo doslej še nobene. Seveda vsi problemi, ki zmanjšujejo varnost v cestnem prometu, ostajajo. Sem sodijo ceste, ob poplavi dodatno poškodovane, leseni mostovi, pomanjkljiva signalizacija, neurejene avtobusne postaje in vse ostalo, kar že leta nazaj naštevamo. Poseben problem so trakotorji, ki jih je v naši dolini zelo veliko, v mnogih primerih neregistriranih, neizpravljenih, celo nezavarovanih in podobnih. Akcije v minulem in prihodnjem obdobju naj bi prispevale k boljšemu stanju tudi na tem področju.

Kakorkoli že, zimske razmere so tu in prva naloga vseh, če je se-

veda še niso opravili, je poskrbeti za opremljenost vozila. Kaj k temu sodi, vsakdo ve, od ustreznih gum in druge zimske opreme do celovite tehnične brezhibnosti vozila.

Tudi sicer so varnostne razmere v mozirski občini v letošnjem letu boljše kot lani. Manj je bilo doslej kaznivih dejanj, najmanj v regiji, zato je tudi raziskanost veliko večja. Tudi kršitev javnega reda in miru je precej manj, prekrškov v zvezi z orožjem ni bilo, prav tako ne večjih kršitev na področju nedovoljene trgovine z lesom, ni bilo hujših političnih deliktov, le nekaj manjših verbalnih.

Seveda se s takšnim stanjem ne smemo zadovoljiti in se uspraviti. Dejstvo namreč je, da se razmere zastružujejo na vseh področjih, socialne stiske so vse hujše in še hujše bodo, vse to in tudi še kaj drugega pa močno ogroža varnostne razmere. Vse večja je nevarnost povečanja vlomov in tatvin, zato moramo prav vsi vso možno pozornost nameniti varovanju lastnine, tako v podjetjih, pri zasebnikih in v stanovanjih. Veliko večja mera samozaščitnega vedenja in ravnanja vsekakor ne bo odveč. Ob razmeroma ugodnem stanju na področju varnosti v naši občini torej vendarle zaskrbljenost in razlog več, da vsi po svojih močeh prispevamo k temu, da se stanje ne bi poslabšalo.

Plesni studio Romane Grudnik

Ples je star toliko kot človeštvo. Pomeni odlično priložnost najti partnerja ali partnerko in, če smo poštene, že ples sam pove, ali se bo med človekoma, ki sta se znašla na plesišču, kaj zgodilo ali ne! Ples je tudi zabava, sproščanje, telovadba ...

Romana Grudnik, ki vodi preko prosvetnega društva »Jelka« Nazarje že plesno skupino »BLACK LADIES«, bi rada dodatno poživila plesno dejavnost v Nazarjih in dolini, zato se je odločila organizirati plesne tečaje za ljudi vseh starosti.

Poskrbela bo tudi za plesno rekreacijo, ki zajema aerobiko, stretching in še kaj. Za tiste, ki imajo že nekaj plesnega predznanja, bo organizirala tečaje sodobnih plesnih tehnik kot so LIMON, CANINGHAM in GRAM. Tečaji bodo potekali le ob petkih, sobotah in nedeljah, ker sama še študira in je med tednom v Mariboru.

VABIMO TE NA PLES!
NE ODKLONI, ČE SE BOJIŠ NEGOTOVIH KORAKOV...
BOJIŠ SE, KER SAMO ČUTIŠ RITEM, PA NE ZNAŠ
RITMA IZRAZITI S PLESOM...
ZATO TE VABIMO NA PLES!
TVOJE TELO TE BO S PRAVIMI KORAKI ZAPELJALO
SKOZI PROSTOR!

STEP JAZZ MAMBO
CHA-CHA CHARLESTON
AEROBIKA ROCK'N ROLL STRETCHING

Informacije in vpis:
vsak popoldan telefon: 832-383 (Grudnik Romana)

Razstava v čast Gallusu

R. P.

Savinja — moja trgovina

Trgovsko podjetje Savinja ima v dolini 15 poslovnih enot, 14 trgovskih in eno turistično. Njen direktor Franc Miklavc nam je predložil stanje v trgovini na sploh in posebej še v njihovem primeru.

Trgovina je dejansko menjava dobrin, zagotavljanje potreb prebivalstva po raznih izdelkih in pridelkih, hkrati pa potrebna vez med potrošniki in proizvajalci. Če je dobro organizirana, posreduje slednjim potrebe, ki jih na trgu zazna, in tako nekako usmerja tudi dobršen del proizvodnje. Pri tem je poglavitna želja trgovine dobro sodelovanje s kupci, ki so lahko s ponudbo zadovoljni ali tudi ne. Trgovina mora na mnenje potrošnikov hitro ukrepati, to so si v Savinji tudi zadali za nalogo in le tako si bodo pridobili zaupanje kupcev, s tem pa želijo uresničiti njihov slogan »Savinja moja trgovina«.

Trgovina mora biti tesno povezana s proizvajalci, jih opozarjati na vrsto, kakovost in ceno ponujenega blaga. Če pogledamo sedanji položaj te dejavnosti v sklopu gospodarstva, tedaj lahko rečemo, da je trgovina v malo ugodnejšem položaju, kot ostalo gospodarstvo, v primerjavi s položajem na zahodu pa je seveda v zastrbljujočem stanju. Pri nas se nenehno slabša njen ekonomski položaj, ki se odraža v vse manjši razliki v ceni, ta pride do izraza tudi zaradi strukturne spremembe prometa. V zadnjem letu opažajo stalno višanje prodaje živil, manj pa je prodaje trajnih dobrin, to pa pomeni manjši zaslužek, ki pri živilih ni ustrezen. K temu je treba dodati slabo likvidnostno stanje, saj ostali del gospodarstva kaj neredno plačuje obveznosti do trgovine, pa še družbene datave so izredno visoke.

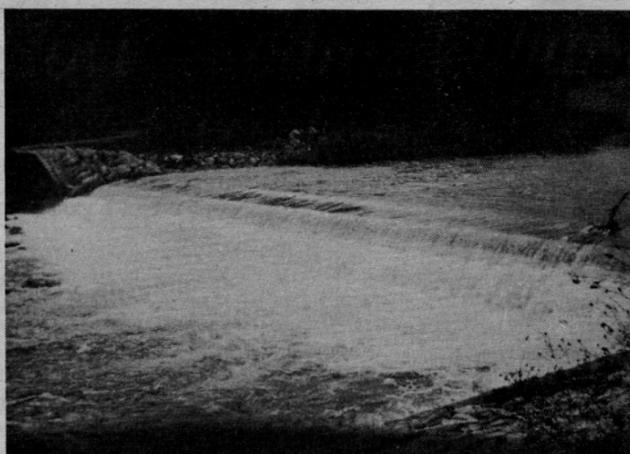
Če bi primerjali nekatere naše podatke s podatki v ZRN

(v letu 1989), potem je jasna razlika v višini prometnega davka v strukturi cene, ta je na nemškem trgu 7 — 8%, pri nas pa kar 14 — 15%. V Nemčiji se opravi obračun le šestkrat letno, pri nas 24 krat, kar pomeni seveda veliko pisarniškega dela in drage postopke. Pri njih mora proizvodnja računati v ceno 35 — 40% deleža za trgovino, v ceni naših izdelkov je ta le kakih 25%, in to največ.

Lahko torej rečemo, da smo daleč od razmer, ki bi naši trgovini omogočale vstop v Evropo. Zahteva je proučitev celotnega položaja trgovine pri nas in ukrepi, ki bodo omogočili razcvet te dejavnosti. K temu dodajmo še izredno draga sredstva za posojila. Banke se do trgovine ne obnašajo poslovno, prej monopolno. K sreči je Savinja v sklopu banke Merx, ki je veliko bolj prilagodljiva in kaže več zanimanja do poslovnih prijateljev.

V Savinji so izdelali postopke, ki gredo v smeri pospeševanja prodaje na vseh ravneh. Pri tem smatrajo, kot pravi direktor Miklavc, da je prodajalec »general«, ki mora skrbeti, da so želje kupca uresničene. V kupcu naj vidi »kralja«, ki ima prav in skozi zaupanje do prodajalca opozori na pomanjkljivosti v ponudbi. Potrjuje se ugotovitev, da je kar 90% uspeha odvisno od prodajalca, le 10% pa od drugih okoliščin, ki tudi niso zanemarljive. Seveda mora podjetje skrbeti za dobre delovne pogoje, Savinja je dokaj posodobila svoje lokale, plače vseh delavcev pa dosledno pogojuje na poslovni uspeh. Prepričani so, da le tesno sodelovanje kupcev in prodajalcev (trgovine) lahko utrdi položaj podjetja na trgu, ki postaja vse bolj zahteven.

AV

Delejev jez je končan do prve faze.

Še vrag bi prej pomagal!

Redno prebiram Savinjske novice in ker pravijo, da papir vse prenese, se bom tudi jaz popraskal, kjer me srbi. Z veliko prizadevnostjo odpravljamo posledice lanskih katastrofalnih poplav, saj je neumno pričakovati, da jih bo kdo odpravljal namesto nas, kot žal ne bo že kar otroških prepirov v skupščinah. Prav je seveda, da se pomaga najbolj potrebnim. Ob tem vsi poznamo tisto o »fošiji«, zato nimam namena pisati o opravljanju in govorih, saj bo čas vsakemu prinesel svoje. Lani se je pač zgodilo, kar se je zgoditi moralo. Vsa dobronamerna opozorila niso obrodila več kot posmeha. Kot da preprosti ljudje ne vidimo dlje od nosa, vsi pa vemo, da so večino vodnih zgradb nekoč naredili in vzdrževali preprosti kmečki ljudje, z odgovornostjo in zavestjo, ker so imeli od tega koristi.

Prišli so novi časi, z novo oblastjo in s skrajnostjo, da je vse staro zanič. Prevečkrat ni pomembna stroka, stvarnost, važna je le politična neoporečnost. Ob tem pozabljamo, da se svet vrti naprej le iz dobrih pa čeprav starih temeljev, tudi napak. Marsikatera vodna zgradba bi prenesla zadnje vodno ujmo, pa je bilo škoda tistih nekaj kubičnih metrov betona ali lesa. Gradi se v centrih, za ostale pa bolj kot so oddaljeni, manj ostane. Boleden je treba zdraviti pri izvoru, tudi vodotoke je treba umirjati od izvira navzdol. Zastoj je delo pridnih rok, če voda z vso silo pridivja v dolino.

svojo zakonodajo, ki bo temelj državnega življenja in vedenja. Na kakšnih temeljih bomo zasnovali novo zakonodajo? Bodo to temelji za sodobno demokratično pravno državo ali pa bo tudi pri nas pravo v rokah nepoštenih politikov, odtujenih ljudstvu in delujočih mimo spoznanj sodobne znanosti, tudi pravnih znanosti, mednarodnega prava, mimo družbenega življenja, izkušeni zgodovine...?

Ne sme nam biti vseeno, kdo in kako kroji nove zakone ter kakšne posledice lahko doživimo s potrditvijo teh zakonov — od zakona o lastninjenju, stanovanjske, zdravstvene zakonodaje, vsebine kolektivnih pogodb v gospodarstvu in negospodarstvu (družbenih dejavnostih), do zakonov o varstvu okolja, zakonov o upravnih organih itd. Kakršne zakone bomo dopustili, tako nam bodo le-ti krojili prihodnost in tudi prihodnost znanemcem, za kar tudi odgovarjamo...

Želim, da bi bili novi slovenski zakoni odraz potreb in volje slovenskega ljudstva in nas vodili v sodobno demokratično državo, kjer bi bila zakonjena volja ljudstva in ne zgolj ljudstvu odtujena volja vladajočih sil, kot je to v večini držav v svetu... Postanimo vzor drugim državam z resnično sodobno demokratično napredno in pravno državo!

Janko Govek

Pa še nekaj o graščinskem jezcu in kopalšču v Gornjem Gradu, končno tudi o mostu, ki ga hvala bogu naj bi, pa ga ni odneslo. Jez in kopalšče (nekdanj urejeno zbirališče mladih in zdravih) v »mislih« vodna skupnost obnavlja že od poletja. Kaže, da čakajo, da bo odneslo še to, kar je ostalo, levi breg pod mostom pa se vse bolj pogreza. Spet kaže, da bodo komisije in ogledi stali več kot (pre)draga edina trajna projektantova rešitev. Za most smo prosili napačnega, če bi samega vraga, bi najbrž že dočakali uresničitve 40 let stare obljube. Med vojno je bil most razstreljen in nato za silo obnovljen. In tako se za silo že 40 let vsaj dvakrat na leto kaj popravlja, popravljen po prometnih nesrečah ne štejem zraven, pa za občinske praznike, da se gostom ni stresal preveč meh, napolnjen s savinjskim želodcem in drugimi dobrotami. Veliko dela in materiala je bilo vloženo, projekti so najrejeni, pa nič. Če bi samo dnevnice od gospodarstev in komisij sešteli, bi imeli za štiripasoynico, ne pa za brv iz gnilih desk. Še bolj boleče je dejstvo, da se vsako leto pripeti do deset prometnih nesreč, ob materialni škodi in poškodbah beležimo že dve smrtni žrtvi. Veliko nesrečam res botruje alkohol, za veliko pa jih je kriva prav past, ki se ji reče most in ki je takšen kot v času konjskih vpreg.

Je pri toliko nesrečah, stalni nevarnosti, ropotanju, cviljenju gum, pogosto ob usodnem puku in lomljenju pločevine in reševanju ponesrečenih sploh še možno imeti zdrave živce? Najbrž ne. Hvala torej odgovornim gospodarstvom za »gledanje tega filma«, za nas je to realnost. Obljuba dela dolg, upanje je vera, čevlje v katerih hodimo, pa naj sodi le kopitar.

Franc Poznič
Gornji Grad

SDZ — NDS svojo pot

Prve dni novembra je bil v Nazarjah občni zbor SZD za našo občino. Po razdor, do katerega je prišlo v Ljubljani, so sklenili, da se pridružijo Pirnatovi Narodno demokratični stranki in so v tem smislu sprejeli svoj delovni program.

V čem se pravzaprav razlikujeta obe stranki? Na kratko bi lahko o tem zapisali, da Narodno demokratična stranka vstraja na nevarnosti raznarodovanja našega naroda, dočim smatrajo pripadniki Ruplove smeri, da s samostojnostjo države ta bojažen odpade. Iz zgodovine pa vemo, kako je to bilo v preteklosti, ko je slovenski narod vedno bil na nekakem prepihu velikih narodov in marsikdaj tudi njih žrtev. Tedaj je na mestu tudi skrb za narodni obstoj. Tudi v lastninskem vprašanju so si vsakega. Dalje kaže poudariti še eno od bistvenih razlik v stališčih. Glede odnosov znotraj stranke, menijo Narodni demokrati, da je treba prislunhiti vsemu članstvu, dočim so ostali mnenja, da naj prevladuje vodilna vloga vodstva stranke. Narodni demokrati dalje menijo, da je treba lastninjenje urejati, kot to misli in načrtuje vlada, dočim si ostali želijo lastninjenje preko sposobnejših vodilnih kadrov. Seveda bi bilo potrebno še navajati razne podrobnosti v različnih medenimi in drugimi v nekdanji SDZ.

Na občnem zboru so izvolili za predsednika območnega odbora SDZ — NDS mg. Alfreda Božiča, podpredsednika pa sta dr. Tone Zuntar in Franjo Steiner.

AV

GASILCI ZA VAS

Kako s plinskimi jeklenkami

Nesreč in tragedij zaradi nepravilnega ravnanja s plinom niti ni tako malo. Plinske jeklenke se kar pre pogosto spreminjajo v rušilne plinske bombe. Zato naj bo upravljanje z njimi sestavni del požarne preventive. V opozorilo nanje pa naj bo ta prispevek.

Da bi pravočasno odpravili nevarnost eksplozije ali požara zaradi plina, upoštevajte pri uporabi plina in plinskih jeklenk tele napotke:

- Da bi ugotovili uhajanje plina iz jeklenke, je plinu dodana posebna kemikalija, ki ima značilen vonj (plin metan-propan sta brez vonja)
- Prostor, v katerem je plinska jeklenka, mora biti dobro zračen, v kletnih prostorih plinskih jeklenk ne smemo shranjevati.
- Ob normalnih pogojih mora biti plamen na gorilni kroni modro-rdeče barve, če tega ni, moramo gorilno krono dobro očistiti ali zamenjati.
- Ko menjavamo jeklenko, pogledimo najprej, da bo ventil dobro zaprt, še prej pa natančno pregledamo tesnila, matico na regulatorju pa dobro privijemo na ventil jeklenke.
- Da ugotovimo popolno tesnenje vseh spojnih mest, moramo ta mesta namazati z milnico. Zaenkrat je to najboljši način za ugotavljanje uhajanja plina iz jeklenke.
- Zelo previdni moramo biti, kam bomo postavili plinsko jeklenko. Ne smemo je izpostavljati sončni toploti ali dati na prosto, kjer bi se segrela na več kot 40°C. Vemo, da se začne ob določeni temperaturi plin raztezati.
- Zelo je nevarno 2 kg jeklenko polniti iz 10 kg jeklenke, kar na žalost mnogi sami počnejo.
- S plamenom je nevarno preizkušati tesnenje na jeklenki. Gumijasto cev moramo pravočasno zamenjati in pritrditi z objemkami.
- Če želimo plinski gorilnik prižgati, delajmo takole:
 1. odpremo ventil na jeklenki,
 2. pred ustjem gorilnika prižgemo vžigalnico in šele nato odpremo ventil gorilnika,
- Če želimo plinski gorilnik ugasniti, pa delajmo takole:
 1. zapremo najprej ventil na jeklenki, potem šele
 2. zapremo ventil na gorilniku.

Prekajevalnice: Za postavitev domače prekajevalnice moramo dobiti gradbeno dovoljenje. Narejena mora biti iz negorljivega gradiva. Okrog prekajevalnice naj bo najmanj 50 cm širok negorljiv pod. Za obešanje mesa vgradimo železno palico, pod katero postavimo železne posode na nogah, kamor se lovi odcejajoča se mast.

Lesena konstrukcija strehe mora biti oddaljena od prekajevalnice najmanj 25 cm, drupe gorljive snovi pa okoli 4 m. V podstrešnih sušilnicah je prepovedano kuriti, dim naj prihaja le iz dimnika.

POZOR!

Ali že imate v stanovanju, strojni lopi in v avtomobilu ustrezen ročni gasilski aparat? Če ne, nikar ne odlagajte na jutri, pre-skrbite si ga že danes!

Naročite ga pri svojem gasilskem društvu, ali pri gasilskem društvu Nazarje, kjer opravljajo tudi kvalitetno servisiranje teh aparatov, oziroma naprav.

OBČINSKA GASILSKA ZVEZA
MOZIRJE

Med gasilci je dosti žensk, vidimo jih med vajo.

**SALON MANJA
Marija Podpečan
LJUBNO
tel. 841-019**

OBVEŠČA

cenjene stranke, da sprejema naročila za pričeske tudi po telefonu 841-019.

Vsak petek sprejemam naročila za umetne nohte.

Od 1. novembra 1991 dalje imam nov odpiralni čas in sicer:

torek od	9. — 12. ure	in od 16. — 19. ure
sreda od	9. — 12. ure	in od 16. — 19. ure
četrek in		
petek od	9. — 19. ure	
sobota od	8. — 12. ure	

V trgovini pa lahko izbirate med lasno in obrazno kozmetiko iz uvoza ter galanterijskimi izdelki.

NEKAJ NOVOSTI PRI PREMOŽENJSKEM IN ŽIVLJENJSKEM ZAVAROVANJU

Velikost škode je premosorazmerna
z vrednostjo stvari, na katerih nastane

Potem, ko smo s 1. julijem 1991 v Zavarovalnici TRIGLAV d.d. zaradi ugodnih rezultatov v preteklih letih znižali premijske stopnje za požarno zavarovanje za 25%, smo za vas po uvedbi slovenskega tolarja pripravili še nekatere novosti.

Danes bi vam radi predstavili dva nova načina ohranjanja realne vrednosti zavarovalnega kritja med celotnim trajanjem zavarovanja (običajno eno leto) pri premoženjskem zavarovanju.

Ob sklenitvi zavarovanja se lahko s predstavnikom Zavarovalnice TRIGLAV dogovorite:

- da se določijo zavarovalne vsote v tolarjih, s tem, da se vključi valorizacija zavarovalnega kritja v višini tekoče inflacije, merjene z gibanjem cen na drobno v Republiki Sloveniji ali
- da se določijo zavarovalne vsote v tuji valuti (DEM), s tem, da se zavarovalne vsote in premija preračuna v tolarstvo protivednost po tekočem srednjem tečaju DEM, ki ga objavlja Banka Slovenije. V tem primeru se zavarovalnina v primeru škode izplačuje v tolarjih in to tako, da se zavarovalne vsote preračunajo v tolarstvo protivednost po tečaju, ki velja na dan ugotavljanja višine zavarovalnega kritja.

zavarovalnica triglav d.d.
KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

MURPHYJEV ZAKON
OSEBNE VARNOSTI

Če obstaja možnost, da lahko gre
kaj narobe, bo narobe tudi šlo

Življenjsko zavarovanje je v svetu najbolj razširjena oblika varčevanja, ki hkrati omogoča vsakomur, da zagotovi sebi ali svojcem izplačilo dogovorjene zavarovalne vsote.

Zavarovalnica TRIGLAV je v preteklem letu uvedla življenjsko zavarovanje z dodatnim nezgodnim zavarovanjem z valutno klavzulo. Zavarujete se lahko v različnih trdnih valutah (DEM, ATS, USD ali ITL). Vsi zneski na zavarovalni polici so navedeni v izbrani valuti in plačljivi v dinarjih po srednjem tečaju 8 dni pred zapadlostjo. S tem je temu zavarovanju vrnila trdnost, gotovost in varnost, ki je poglobilni namen zavarovanja.

Življenjsko zavarovanje z valutno klavzulo je doslej sklenilo že veliko število zavarovancev, saj to zavarovanje premaguje inflacijo in zagotavlja ekonomsko varnost.

Z devalvacijo ob zamenjavi denarne enote so se mesečne premije življenjskega zavarovanja v izbrani valuti zelo povečale. Za nekatere zavarovance bo nominalni porast premije ob realnem znižanju osebnih dohodkov tolikšen, da premije ne bodo mogli več plačevati. Da takšni zavarovanci ne bi odpovedali zavarovanja in izgubili že vplačane premije, predlagamo, da se sklenjeno zavarovanje spremenite tako, da se odločite za nižjo premijo. Na posebnem obrazcu podate pisni zahtevek za znižanje premije in zavarovalnih vsot. V njem se dogovorite za novo višino premije in nove zavarovalne vsote, obenem pa se odločite, da se razlika v matematični rezervi uporabi ali:

- za dodatno zavarovalno vsoto (podobno kot bonifikacija) ali
- za predplačilo premije za naslednje obdobje.

V primeru, da se odločite za znižanje, se oglasite pri svojem zastopniku, najbližjem predstavništvu ali na sedežu Območne enote v Celju, Mariborska 1, s sabo pa prinesite polico življenjskega zavarovanja.

V Mozirju imamo predstavništvo na Hribernikovi 2, tel. 831-030. Predstavništvo je odprto:

ponedeljek	od 7.30 do 15.00
torek, četrtek, petek	od 7.30 do 14.30
svetnik	od 7.30 do 16.00

Na področju občine Mozirje nas zastopajo zastopniki:

PRIIMEK IN IME	NASLOV	TELEFON
FIRŠT IGOR	Bočna 121, Šmartno ob Dreti	
LAMUT BORIS	Bočna 64, Šmartno ob Dreti	
MAROLT MARIJA	Ob Savinji 2, Mozirje	831-876
PLESEC BOŽO	Šolska 12, Mozirje	831-207
PREPADNIK JANEZ	Luče 2, Luče	844-077
SLATIŠEK MAKS	Radmirje 34, Ljubno	841-536
SOVINŠEK IVAN	Primož 88, Ljubno	841-766
ŽUNTER DUŠAN	Prihova 27, Nazarje	

Prepričani smo, da boste zaupali le zavarovalnici in zastopniku, ki ga poznate.

zavarovalnica triglav d.d.

KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

VELIKA PRODAJNA AKCIJA

POHIŠTVA
V MOZIRJU

dvorana TVD Partizan Mozirje

od 27. 11. do 1. 12. 1991 od 10.00 do 18.00 ure

Najcenejše v tem času za gotovinski nakup z velikimi popusti — znižanji ter nagradno igro

VAM ZAGOTAVLJAJO:

NOVA OPREMA SLOVENJ GRADEC:

— sedežne garniture, oblazinjeno pohištvo in hobi program

GLIN NAZARJE: program VARIO

MURALES LJUTOMER: stoli in mize

SVEA ZAGORJE: kuhinje

GARANT POLZELA: sestavljeni programi COMPO

SAVINJA MOZIRJE: vse za Vaše stanovanje, od zaves, dekorative do namiznih prtov

Savinja moja trgovina

BIFE

pri blagovnici v Mozirju vam nudi tople in hladne napitke. Poleg prijetnega koticčka za počitek vam nudi še **sadno kupo, hot-dog, hamburger, hrenovke** in še drugo.

BLAGOVNO DENARNA KARTICA MERX

od novembra dalje tudi v naših prodajalnah

Priložnost nakupa za člane World Golden Cluba

»Savinja moja trgovina«

"MODRA PONUDBA"

V
"Savinji moji trgovini"

Dovolj velika izbira blaga, za vsak okus od A do Ž
Zelo ugodne — še stare cene

Plačila na tri (3) čeke

20% popust za gotovinsko plačilo otroške sezonske konfekcije

Darilni bon »SAVINJA« najprimernejše darilo za vse praznike

ZA VSE INFORMACIJE SMO VAM, CENJENI KUPCI,
NA RAZPOLAGO OSEBNO IN PO TELEFONU.

Zahvala

Ob smrti našega dragega moža in očeta

Franca Grudnika

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom za izkazano pomoč, sorodnikom za cvetje, maše in sveče, lepa hvala duhovnikom za obred in poslovlilne besede. Zahvaljujemo se vsem, ki so našega ata spremili na zadnji poti, posebej upokojevcem, čebelarjem in predstavnikom krajevne skupnosti, tudi za njihove poslovlilne besede. Posebej se zahvaljujemo Dobrovčevim, Kovačevim in Pezarjevemu Francu za vso pomoč.

Žaluoja žena Ana in sin Franci z družino

Zahvala

Ob boleči izgubi moža, očeta in tasta

Stanka Cajnerja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, sodelavcem in znancem, ki so nam izrazili pisno in ustno sožalje, darovali cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala župnikoma, g. dekanu Gračnerju iz Luče ter gospodu Kocmatu iz Nazarij za lepo opravljen pogrebni obred, govornikoma g. Francu Firštu in g. Jožetu Zidarnu za poslovlilne besede ter bočkim pevcom za prelepo zapeto žalostinke. Posebno hvala tudi vsem gasilskim društvom v dolini, ki so se v takem številu poklonila njegovemu s pomini.

Vsi njegovi

AVTO ŠOLA

»BOLEKS«

MOZIRJE

Obveščamo interesente, ki bi se želeli usposobiti za vožnjo naslednjih vozil na motorni pogon:

A kategorije — vsa motorna kolesa

B kategorije — osebne avtomobile do osem sedežev poleg voznika,

— tovorna vozila do 3500 kg največje dovoljene mase,

— in delovne stroje

za voznike — traktorjev

za voznike — koles z motorjem

Prijave sprejemajo vsak dan naslednji instruktorji — osebno ali po telefonu:

Čopar Aleksander — Nove Trate 15, Mozirje — tel. (063)831-906

Jurič Božidar — Ulica Partizanskih kurirjev 7, Mozirje — tel. (063)832-458

Benda Anton — Radmirje 59, Ljubno, tel. (063)841-083

in v trgovini »POLZEK« na Trgu 33 v Mozirju

— Možnost obročnega plačila

— Konkurenčne cene

Želimo vam srečno vožnjo!

Prodajam kmetijsko parcelo — njivo v izmeri cca 1500 m² na Rečici ob Savinji. Njiva se nahaja ob koncu novega naselja. Informacije dobite popoldan na tel. 063-711660.

BLAGOVNICA MOZIRJE:
Poslovalnica pohištvo
(tel. 831-330)

organizira prodajo rabljene smučarske opreme
— SMUČI — VEZI — PANCERJE — PALICE

Savinja moja trgovina

od 20. novembra dalje

Petje ne bo utihnilo

V Lučah se je od nekdaj pelo, tako bi lahko rekli po razgovoru s pevcem Jožetom Mlačnikom, ki že preko 25 let sodeluje v moškem pevskem zboru domačega kraja. Zbor nosi ime lučkega rojaka Blaža Arnič in ga je do sedaj vodil Mitja Venišnik, ki pa žal odhaja na drugo delovno mesto, torej iz kraja in bo zbor začasno v iskanju novega vodje.

Za pevsko kulturo v lučkem koncu velja pravilo, da se je podredovala iz roda v rod, saj so ljudje tod okoli zelo radi in veliko peeli. Že pred prvo svetovno vojno so se našli ljudje, ki so zbirali okoli sebe pevce, po zaselkih pa je tako bilo znano tisto, da se je zvečer z vrha v vrh čulo fantovsko petje... O nekdanjih pevovodjih ve Mlačnik povedati, da pomni Albina in Vinka Krebsa, ve pa tudi, da je nekoč vodil zbor in godbo na pihala lučki šolski ravnatelj Mašet.

Luče so si s svojim petje pridobile pozornost širših glasbenih krogov doma in v tujini in to z ohranjanjem petja, ki ga po domače imenujejo »na treko in štrto«, kar bi z drugo besedo pomenilo, da pojo v zboru sestrglasno. Tovrstno petje se po mnenju muzikologinje Jasne Vidakovičeve iz Ljubljane ni nikjer drugje v Sloveniji ohranilo. Prav zato vabijo lučke pevce na razne prireditve narečnega petja in povsod jih občudujejo. Za takšno zborovsko petje je treba veliko in dobrega posluha, poudari Mlačnik. Nekoč so kmetje tod okoli na sploh tako prepevali, tako je bilo še pred drugo svetovno vojno, po njej pa se je uveljavilo štiriglasno zborovsko petje in skoraj bi tonilo v pozabo staro, domače petje, ki ga sedaj spet negujejo v lučkem zboru. Seveda velja povedati, da

za to petje ne obstajajo note, vse se poje na pamet in jasno, v narečju.

Zahvaljujoč Jasni Vidakovič, ki že vrsto let prihaja v Luče in Podvolovljek, so posneli že nekaj pesmi, tako je že v javnosti kasete, na kateri so do polovice posnetki lučkega petja, sedaj pa pričakujejo posebno kaseto, ki naj bi v kratkem bila na voljo.

V zboru so kar zagreti za »staro« petje, v njem je dosti mladih pevcev, kar jamči, da šestglasno petje ne bo pozabljeno. Čeprav hodijo k vajah tudi od daleč, so vedno pripravljene na kakšen nastop doma in kje drugje. Ko so gostovali v Skopju na festivalu narečnega petja, so doživeli velik in dober odmev. Tudi na zadnjem srečanju evropskih radijskih hiš na Češkem so predvajali njihove posnetke in po zagotovilih Jasne Vidakovič, je bilo njihovo petje ugodno sprejeto. Seveda so ponosni na takšne uspehe, saj tako ponesejo sloves tega malega kraja v naši dolini v svet. Sicer pa so njihovo petje že večkrat posneli v študijske svrhe.

Mlačnik kot star in izkušen pevec ob zaključku poudari, da je res v tem načinu petja nekaj posebnega in zato mikavnega. Prefinjen posluš članov pevskega zbora je seveda predpogoj, kajti vsako »fauš« petje je takoj slišati in prav zato skrbno pazijo, da do takšnega primera ne pride.

Lučki pevci so sedaj res brez vodje, vendar pa so odločeni nadaljevati z delom tudi naprej. Morda bodo preko zime mirovali, pomlad pa bo mogoče le prinesla razrešitev vprašanja pevovodje. To si pač vsi želijo.

A. VIDEČNIK

Perspektiva kmetij

Navada je že, da se vsako leto dvakrat dobimo skupaj nosilci turistične dejavnosti na kmetijah in predstavniki organizacij, ki pomagajo kmetijam tako z naveti kot tudi pri poslovanju.

Letošnjega razgovora pred pričetkom sezone se je udeležilo 23 gospodarjev in gospodinj, predstavnikov zadruga in direktorica turistične agencije VAS. Pogovorili smo se o cenah za zimsko sezono in o sodelovanju s turistično agencijo VAS, ki je smelo zastavila prodajo naših turističnih sob, tako na domačem kot tudi prezentacijo na tujem trgu. Z novim katalogom bo agencija nastopala na vseh evropskih turističnih borzah. Lansko leto so bile v katalogu le kmetije, ki so prispevale ustanovitveni delež za agencijo. Letos se lahko v katalogu predstavi vsaka kmetija, ki bo prispevala 3% od vseh nočitev ali pa pavšal 400 DEM za celo leto. Za katero varianto se bo kmetija odločila, je pač odvisno od števila nočitev, ki jih kmetija pričakuje, čeprav vsi vemo, da je po letošnjih dogodkih napoved o prihodnji sezoni težka. Kljub temu ne kaže zamuditi te priložnosti. Zanimanje za oddih na turističnih kmetijah se, po izjavah gospe Krašovec, direktorice agencije Vas, veča. To je pokazala tudi udeležba naših kmetij na sejmu Narava-zdravje. 15 gospodinj je prispevalo dobrote iz domače kuhinje. Obiskovalci sejma so radi segali po domačem kruhu, sa-

vinjskem želodcu, potici, močnejši spol pa tudi po požirku »kratkoga«. Če koga že niso pritegnile te dobrote, so ga gotovo melodije, ki jih je na citre igral Robanov Franci.

Goste bomo na kmetije privabili z dobro reklamo, ki pa seveda stane. Veliko truda in denarja je bilo vložnega v vsako kmetijo, ki sprejema goste, vlaganje v reklamo pa bo gotovo povrnjeno z večjim povpraševanjem po storitvah. Radi tudi ponavljamo, kako slabo izvenpenzijsko ponudbo imamo. Res je v naši dolini ni na pretek, vendar z malo iznajdljivosti in angažiranosti lahko na vsaki kmetiji zapolnijo prosti čas gostov. »Zelena« oblika turizma pridobiva na veljavi, zato pa ne potrebujemo velikih objektov in vlaganj, ampak se spomnimo samo na naravne pogoje, ki jih naša dolina ima: planinstvo in alpinizem, kajakaštvo, zmajarstvo, gorsko kolesarjenje, lov, ribolov, tek na smučeh, turno smučanje, jahanje, gozdne učne poti in še bi lahko naštevali. Če temu pridružimo še možnost ogleda številnih naravnih in kulturnih znamenitosti, ki jih je v Zgornji Savinjski dolini preko sto, tudi gostu, ki želi aktiven oddih, ne bo dolgčas. Upamo pa še, da bo kmalu prišlo tudi do ureditve predloga globalnega programa razvoja turizma v Zgornji Savinjski dolini in bo ponudba še pestrejša.

Kmetijska svetovalna služba

Moški pevski zbor Blaž Arnič iz Luč med nastopom

Šola v naravi

Otroci iz strnjanih naselij kaj malo vedo o kmetijah in življenju na njih. Sodobna šola želi približati vedenja o življenju na vasi in nekdanjih opravilih, pa tudi šegah, ki so marsikje tonile v pozabo, najmlajšim, kar se le da nazorno.

V mozirski osnovni šoli so v 4. b. razredu, ki ga vodi Zdenka Hadžič pripravili spoznavanje nekaterih šeg in spravila koruze. O šegah in navadah po dolini jim je med učno uro govoril domači zapisovalec ljudskih navad, tako so otroci vsaj malo spoznali že pozabljene šege naših prednikov. Seveda so te bile iz predela v predel drugačne in so se v bistvu prepletale, vsaj vsebinsko. Tisto kar so v Solčavi ljudje povzeli po svojih sonarodnjakih onkraj meje, je lahko povsem drugačno v okolici Mozirja in obratno. Učenci so z velikim zanimanjem sledili pripovedi njihovega gosta.

V razredu je na omarah videti razne stare predmete, ki so jih šolarji znosili v šolo z namenom, da spoznajo njihov namen in uporabo, so začetki nekega stalnega prizadevanja, ki obeta veliko, saj je zanimanje med učenci postalo še večje s tem, ko spoznavajo predmete, ki se sicer le redko vidijo.

Ker pa mora pouk biti kar je mogoče nazoren, so nekega dne pri Molovniku v Lepi njivi trgali koruzo. Spravilo je bilo v veselje vseh in kar resno so se lotili dela. Potem je bilo na vrsti ličkanje. S starši so se že v šoli dogovorili za sodelovanje in to je bilo prijetno in razveseljivo. Mamice so napekle razne dobrote in jih prinesle k Molovniku in kot so otroci v spi-

sih sami zapisali, so se mize kar šibile od dobrot, pač kot se za likof po nekem kmečkem delu tudi spodobi! Gospodar je otrokom pokazal, za kaj se vse ličkanje lahko uporablja, mnogokaj pa so povedali tudi starši. Tako je delo hitro minilo v zadovoljstvo vseh. O nekdanjih časih je otrokom spregovoril domačin, ki je opisal nekatere običaje v zvezi s kožuhanjem.

Čeprav je bilo vreme mokro in žalostno, tega kožuharji niso niti opazili, tako je bilo veselo. Seveda se je vse zaključilo s plesom, tistim z metlo, kot tudi s tistim pri katerem je glavni predmet blazina ali kot ga ljudje po domače imenujejo »poušter«.

Otroci so vse doživeto opisali v spisih in narisali na papir, nekaj tega so v šoli razmnožili v brošurici, v njej pa so našle svoje mesto tudi razne narodne pesmi, ki so se jih učenci naučili v veliko veselje staršev in učiteljice.

Maja Usar, učenka pa je v pesmi izrazila doživetje.

Ličkanje

Takšnega dne pa še ne, kot ta dan sobotni je, saj smo se zbrali prav vsi, da bi veselo ličkali.

Narodne pesmi peli smo, debele kite pletli smo, res je bilo vsem lepo pri Molovnikih tam za vasjo.

Plesali in peli smo, da slišalo se je pod nebo, če bi kdo vprašal nas, bi rekli da to bil je špas.

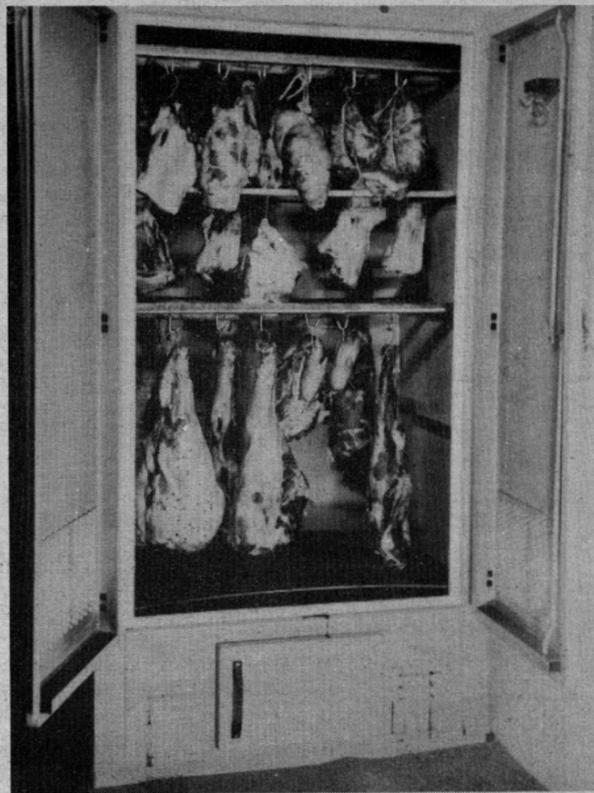
AV

Avtomobili so predragi, da bi jih prepustili rji. Z izolacijo jim podaljšamo življenjsko dobo in vrednost.

Priporoča se
Jože Novak, Okonina
Ljubno
telefon: 841-787

OMARA ZA PREKAJEVANJE IN SHRANJEVANJE MESA tip OPS

PRIPRAVITE MESO PO SVOJEM OKUSU

Omara OPS je namenjena za prekajevanje mesa in kasneje še za sušenje ter shranjevanje mesa. Omara je PREKAJEVALNICA, SUŠILNICA IN SHRAMBA MESA, primerna za gospodinjstva vse leto.

dimenzije omar: tip	teža mesa	prostornina	mere v cm		
			A	B	C
OPS — 80	80 kg	480 dm ³	150	75	50
OPS — 125	125 kg	720 dm ³	160	90	50
OPS — 250	250 kg	975 dm ³	180	90	60

Zastopstvo in prodaja:

ViaS

TRGOVINA NA VELIKO d.o.o.
63342 Gornji grad 71
Telefon 063/842-002
Tel/fax 063/832-635

— marketing — trgovina — kooperacije
inženiring

VKLJUČITE SE V SODOBEN SISTEM TRŽENJA!

POGREBNA SLUŽBA IVAN STEBLOVNIK

- DOBAVA KOMPLETNE POGREBNE OPREME
- POSTAVITEV MRTVAŠKEGA ODRA NA DOMU
- VSE VRSTE PREVOZOV, TUDI ZA UPEPELITEV
- DOBAVA IN MONTAŽA ŽARNIH NIŠ ZA ŽARNI POKOP
- UREDITEV KOMPLETNE DOKUMENTACIJE
- IZKOPI IN ZASIPI GROBNIH JAM

**PRI PLAČILU RAČUNA ZA POGREBNE STORITVE
ODŠTEJEMO TUDI ZNESEK POGREBNINE —
PLAČATE SAMO RAZLIKO, ČE NASTANE.**

PARIŽLJE 11c, 63314 BRASLOVČE
tel. (063) 721-667, 721-395

ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ OBČINE MOZIRJE

VABILO

Vabimo Vas, da se nam pridružite pri ogledu spektakla letošnje gledališke sezone, tokrat v Mariboru v SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU,

4. 12. 1991 ob 18. uri — FAUST —

Odhod iz Mozirja je ta dan ob 17. uri izpred občine Mozirje. Vpisujemo do 28. 11. 1991 v KNJIŽNICI MOZIRJE. Vstopnice 500 SLT in potni stroški. Akontacija 300 SLT ob vpisu.

VABLJENI!

ZAHVALA

Prijetno je imeti občutek, da v nesreči nisi sam! Julija, ko mi je požar opustošil moje gospodarsko poslopje, sva z ženo spoznala, kaj pomeni hitra in učinkovita nesebična pomoč dobrih ljudi. Občutek hvaležnosti nama narekuje iskreno zahvalo, najprej galsilem, nato Kmečki zvezi — LS in vsem, ki so nama priskočili na pomoč tako ali drugače. Uspehi take pomoči ostanejo trajen spomin na slogo ljudi, ki so voljni pomagati v nesreči. Vsem skupaj še enkrat od srca hvala.

Grobelnika
iz Tera nad Ljubnem

Slabo nameščeni avtomobilski plašči se hitro obrabijo! Centriranje in montažo vam hitro opravi

Jože Novak, Okonina
Ljubno
telefon: 841-787

Prva tovarna v Gornji Savinjski dolini

Gornja Savinjska dolina je bila dolgo brez vsake industrije. Prebivalstvo si je iskalo kruha v kmetijstvu in seveda v prostranih gozdovih. Morda je k takšnemu stanju pripomogla tudi oddaljenost od večjih središč in še slabe prometne zveze so dodatno otežkočale razvoj večjih podjetij v dolini.

Lahko le domnevamo, kako bi se stvari razvijale, če bi načrtovala gradnja železnice proti Motniku le bila udeležena. Da do tega ni prišlo, je verjetno kriva prva svetovna vojna, ki je takšna načrtovanja zavrla.

Podatki iz leta 1840 dokazujejo, da je na mestu, kjer stoji danes tovarna barv v Ljubiji bilo nekaj zgradb, vendar ne za proizvodne namene. Tam je najti v zemljiški knjigi zapisano: da sta stali dve žagi, mlin in gostilna iz gospodarskim poslopljem. Mlin in žagi je poganjala voda s savinjske struge in potoka Ljubije. Med leti 1892 in 1896 sta žagi utihnili, mlin pa je delal za podjetje Kussmann Comp v Nazarjah. V letih 1896 je prešla lastnina vseh zgradb na

Franc Gornik. Obrat je tako dobro posloval, da so kmalu pričeli graditi nove zmogljivosti. Staro gostilno so preuredili v letoviški obrat. Imeli so tudi lastno elektrarno, kar je bilo za tiste čase zelo napredno.

Alojz Goričar je bil zelo podjeten in je kmalu ugotovil, da bi se dalo s predelavo lesa, ki ga je v dolini dovolj, poslovno uspeti. Delovne sile ni manjkalo, saj je bilo mnogo ljudi iz bližnje okolice brez dela. Izdelovali so kar 11 vrst samokolnic in raznih vrst vozil. Trg so o tem dobro obveščali in uspeh ni izostal. Samo za potrebe avstrijskih železnic so izdelovali letno preko 25.000 kosov samokolnic!

Leta 1915 je zapustil podjetje Alojz Goričar. Že leto za tem je požar uničil nekaj poslopij. Tovarna pa je dobila novega lastnika, to sta bili družini Kurka in Baldini.

Vendar je že leta 1918 postala tovarna last Alojza Goričarja in družbenikov (Goričar, Remše, Pariš). Novi lastniki so hitro pristopili k preusmeritvi proizvodnega programa, zmanjšali so lesno predelavo in povečali izdelavo barv, saj so v tem videli boljšo prihodnost podjetja. Načrtovali so nujne razširitve zmogljivosti, te pa niso bile na prostoru v Ljubiji izvedljive, zato je Alojz Goričar leta 1919 kupil v Letušu vrsto razpadlih zgradb nekdanjih žagarskih obratov. Leto kasneje je tam že delovala lesna predelava. Zgradili so dve turbini, eno z 68 KS in drugo z 90 KS moči. Že leta 1921 pa so zgradili tretjo turbino z močjo 68 KS in generatorjem 38,50 KW. S tem so omogočili razsvetljava za vso vas Letuš. Razpadli mlin so tudi usposobili in ga opremili s 5 pari kamnov in 4 bobničnimi mlinci. Tako so leta 1922 lahko že vse zemeljske barve izdelovali v Letušu. Zato so tja prestavili proizvodnjo teh barv, v Mozirju pa so izdelovali le premaze in kemične barve.

Izgradnja v Letušu se je nadaljevala, kajti že leta 1923 so tam postavili novo žago (polnojarmenik Tephau, 4500 m³) in vodno turbino moči 28 KS.

Tako je nastajal v Letušu kar velik obrat, ki je od leta 1926 dalje prevzel še izdelavo sodov za embalažo barv. Tega leta je velika voda močno poškodovala vodne naprave, vendar so jih že nekaj mesecev za tem spet usposobili.

Svetovna gospodarska kriza je bila že na pohodu, zato so leta 1928 cene izdelkov padle tudi do 50%, dočim so mezdle delavcev znižali le za 10%. Obrestne mere

za bančna posojila so strmo naraščale vse do 18%. To je seveda pomenilo vlaganje velikih naporov in reklamo in predarno gospodarjenje. Proizvajalci barv so se povezali v kartel, ki je deloval vse do leta 1932, ko so se pojavili podobni izdelovalci v Sloveniji in Jugoslaviji. Jasno je bilo, da je na trgu vladala tekma, ki je omogočala obstoj le najboljšim. Med te je sodila tudi ljubijska tovarna, ki je izdelovala iskane barve in to prav zaradi kakovosti.

Smrt glavnega pobudnika poslovnih usmeritev Alojza Goričarja v letu 1934 je seveda povzročila določene težave, vendar le prehodno. Za njim je tehnične posle prevzel Bruno Goričar, ki je bil v svojih prizadevanjih uspešen.

Po prihodu zasedbenih sil nemške vojske leta 1941, so kmalu izginali družabnika Fortunata Remšeta. To je bil vzrok za zaplenbo tovarne vsa po volji novih oblasti. Prvi komisar je bil Matej Ribzl, ki pa o poslu ni imel dosti pojma in je iskal dohodek le s prodajo lesa, proizvodnja pa je bila v ozadju. Njemu je sledil graščak iz Smartnega ob Paki, dr. Warsberg, ta pa sploh ni imel smisla za gospodarjenje, tako je uspešnost podjetja nenehno padala. Kljub temu pa je tovarna izvažala barve v Srbijo, Grčijo, Hrvaško, Bolgarijo in Romunijo. Da bi omogočili zaposlitev velikemu številu delav-

cev, te so namreč brez načrta namerjali, so pričeli s sečno lesa na panju. Tako so delavce vsaj koristno zaposlili. Vojni čas je povzročal še druge težave, nadomestnih delov za stroje ni bilo dobiti in dosti teh je stalo. In so konec vojne pričeli že sredi maja 1945 spet redno delati.

Potem, ko je 28. aprila 1948 zapadla tovarna nacionalizaciji, je njeno vodstvo prevzel Franc Nareks. Kot ga v svojih spominih opisuje Bruno Goričar, si je prizadeval za posodobitev barvnih obratov z nakupom strojev iz tovarne barv Chromos v Zagrebu. Žal so ti stroji po njegovem odhodu iz Kemične in lesne tovarne Mozirje, končali na odpadu.

Leta 1953 so dogradili nov obrat za lesno galanterijo, vendar pa je podjetje doživljalo poslovne težave. Leta 1957 so lesni del proizvodnje priključili LIN Nazarje. V tovarni je ostalo še 72 delavcev, ki so s starimi stroji le slabo uspevali. Takšno stanje je rešila priključitev Cinkarni Celje, ki je nemudoma pričela obnavljati in posodablja proizvodnjo. Sem spadajo tudi proizvodni prostori, ki so bili delno že dotrajani. Leta 1964 so dogradili zgradbo, v kateri so izdelovali tiskarske barve; teh so letno izdelovali kakih 200 ton. Velik premik na bolje so dosegli leta 1965, ko so razširili proizvodni program na antikorozijske premaze.

A. Videčnik

Predstavitev Svetega pisma

V Galeriji Mozirje je pripravil Goran Horvat razstavo iz svojega cikla Portretne podobe. Hkrati pa je direktor Cankarjeve založbe iz Ljubljane, Janez Stanič predstavil množici obiskovalcev Sveto pismo, knjigo, ki vsebuje poslikave mladega umetnika.

Goran Horvat se je lotil obsežnega dela, ko je v 30 slikah strnil celotno Sveto pismo. Naslikal je 157 oljnih slik na temo Stare zaveze in 143 slik na temo Nove zaveze. V predstavljeni knjigi so priobčene slike Stare zaveze, dočim čakajo ostale še na objavo, ki naj bi izšla v novi knjigi v izdaji iste založbe. Časovno še ne moremo govoriti o izdaji novega dela Gorana Horvata, vendar pa kot slikar sam pove, so stvari v pripravi.

Profesor Rafko Vodeb je v uvodu med drugim zapisal: »Razumljivo je, da Sveto pismo zara-

di svoje razširjenosti, predvsem pa verskega, kulturno-zgodovinskega in splošnega pomena že stoletja buri domišljijo likovnih ustvarjalcev in jih izziva, da bi se spoprijeli z njegovimi temami in sporočili. Kljub temu pa v vsej zgodovini slikarstva ne najdemo tako obsežnega, celovitega in kot iz enega kosa ulitega bibličnega opusa, kakršnega je ustvaril Goran Horvat... Jasno nam mora biti, da slikar ni bral Svetega pisma kot vernik, ki išče navdih za svojo vero, ali kot teolog, ki išče razsvetljenje za svoje razglabljanje o Bogu. Bral ga je kot umetnik, in sicer kot konkretni umetnik Goran Horvat, ne morda kot Jože Ciuha ali France Mihelič. Izbiral je predvsem tiste teme, ki so blizu njegovi slikarski naravi. Zato bosta vernik in teolog razočarana, če ne bosta upoštevala tega dejstva.«
AV

Prva stran kataloga ljubijske tovarne iz leta 1913. Ponudba je v nemškem jeziku, ker so tedaj največ izdelkov prodali v avstrijske dežele.

novega podjetnika — Friderič Hocke Textilien v Gradcu. Ta je po nasvetu inž. Glaesnerja postavil tam 3 peči za topljenje antimona. Tega so pridobivali v dolini Ljubije. Ker pa se izkoriščanje rude zaradi malih količin antimona ni izplačalo, so topilniško dejavnost opustili in se lotili izdelovanja zemeljskih barv in smirka. Za oboje je bilo dovolj surovin v okolici Mozirja. Zanimivo je, da so dosegli dobro kakovost in so barve veliko izvažali. V tem času je še vse posle vodil lastnik neposredno v Gradcu, dočim je tenično vodstvo prevzel domačin Alojz Goričar. Delovodja je bil

Ignac Orožen o Lenartu

Zdaj je na vrsti župnija Gornji Grad, in to v obsegu, kakršnega je imela okoli leta 1877, ko je Orožen objavil knjigo cerkvenih kronik z naslovom Dekanija Gornji Grad; zato bodo navsezadnje objavljeni tudi podatki iz Bočne, čeprav je to danes samostojna župnija.

Sv. Lenart pod Rogatcem (1). Med cerkvami, ki so bile v letih 1180—1300 imenovane v dokumentih, navaja Muchar v Zgodovini Štajerske (III, str. 181) tudi cerkev sv. Lenarta pri Gornjem Gradu. Močno dvomimo, da je pod to cerkvijo treba razumeti tokrat obravnavano. Vsekakor pa je ta cerkev zelo stara, saj je omenjena že v gornjegrajskem urbarju iz leta 1426.

O stanju cerkve v letu 1631 poroča vizitacijski zapisnik tole: »Cerkev sv. Lenarta pod Rogatcem (2). Ima tri oltarje: v prezbiteriju svetnika, po katerem je imenovana, in je posvečen, drugega na ženski strani brez oltarne mize, ki je posvečen sv.

Jobu, na moški strani pa sv. Janeza in Pavla — temu oltarju manjka vse potrebno. Ima 35 krav, 91 ovc. Tu je laična bratovščina, ki ima en travnik, 25 krav, 33 ovc.«

Tudi sedaj ima cerkev tri oltarje, ki so posvečeni imenovanim svetnikom.

Cerkev je dolga 8 sežnjev (3). Prezbiterij je obokan, ladja pa ima strop iz desk. Tlakovana je za opeko, na kateri je mogoče prebrati letnico 1529. Z enako opeko je tlakovana tudi cerkev sv. Primoža in del opatijske cerkve.

Na desni strani oltarja visijo na steni turška podkev, dva para okovov za noge in en par okovov za roke ter veriga z obešanko, kar so najbrž predmeti, ki so jih sem prinesli za spomin kristjani, rešeni iz turškega ujetništva.

Cerkev je obdana z železno verigo. V zvoniku se nahajata dva zvonova; starejši je iz leta 1705, manjši pa nima napis, je bolj podolgovata in zato zelo star.

stana Gornji Grad na str. 214 (4).

OPOMBE: (1) V izvorniku: »St. Leonhard unterm Rogač.« — (2) V latinskem izvorniku: »s. Leonardus sub Rogatec.« — (3) En seženj meri 1,90 metra. — (4) Odlomek iz Orožne knjige Benediktinski samostan Gornji Grad (iz leta 1876) se glasi takole: Severozahodno od Gornjega Grada, v smeri proti Lucam, stoji v skritelem, senčnem gozdnem kotu, visoko pod skalnimi roglji Rogatca prastara, neugledna, z železno verigo obdana cerkev, ki je posvečena sv. Lenartu. Nekaj kmetov ima v tem gorovju samotne kmetije. Kot pravi pripovedka, je bil sem, k sv. Lenartu, pregnan redovnik samostana v Gornjem Gradu, tu naj bi umrl in tu naj bi bil tudi pokopan. Vsako leto se še zdaj pojavja na praznik vseh svetih eden od tamkajšnjih kmetov pri svojem gospodu župniku v Gornjem Gradu s prošnjo, da naj bi na stroške njih, kmetov, prišel 3. novembra k njihovi cerkvi sv. Lenarta in tam imel obletnico z bijlami in sveto mašo za njihovega tam umrlega in počivajočega redovnega gospoda. In če tujec pri-

Veterinarsko dežurstvo

- 25. 11. do 1. 12. Zagožen Drago, dipl. vet., Ljubno, tel. 841-769
- 2. 12. do 8. 12. Kralj Ciril, dipl. vet., Ljubno, tel. 841-410
- 9. 12. do 15. 12. Lešnik Marjan, dipl. vet., Ljubija, tel. 831-219
- 16. 12. do 22. 12. Zagožen Drago, dipl. vet., Ljubno, tel. 841-769
- 23. 12. do 29. 12. Lešnik Marjan, dipl. vet., Ljubija, tel. 831-219
- 30. 12. do 5. 1. Kralj Ciril, dipl. vet., Ljubno, tel. 841-410

Dežurna služba — Elektro Celje Nadzorništvo Nazarje za mesec december 1991

- Od 25. 11. do 1. 12. Lever Peter, Paška vas, tel. 885-150
 - Od 2. 12. do 8. 12. Tratnik Franc, Pusto polje, tel. 831-263
 - Od 9. 12. do 15. 12. Marolt Marko, Mozirje, tel. 831-877
 - Od 16. 12. do 22. 12. Jeraj Franc, Prihova, tel. 831-910
 - Od 23. 12. do 29. 12. Lever Peter, Paška vas, tel. 885-150
 - Od 30. 12. do 5. 1. 92 Tratnik Franc, Pusto polje, tel. 831-263
- V slučaju kakšnih sprememb pokličite Elektro Celje, tel. 25-841 kjer dobite vse potrebne informacije.

Kino »Jelka« Nazarje v decembru 1991

- 7 — 8 MORJE LJUBEZNI, ameriški film — triller
- 14 — 15 LETENJE ULJEZA, ameriški film — vojni
- 21 — 22 PROBLEMATIČNI FANT, ameriški film — komedija
- 28 — 29 NIDŽE ŽELVE, ameriški film — avanturistični

Kino Ljubno

Kino predstave v mesecu decembru 1991 odpadejo. Prosimo za razumevanje.

Matična kronika za oktober 1991

ROJSTVA: Rodilo se je 8 deklic in 10 dečkov.
POROKE: Irmančnik Miran, star 21 let, iz Sp. Kraš 28 in Matjaž Minka, stara 20 let, iz Sp. Rečice 20; Matek Roman, star 21 let, iz Vologa 4 in Štraser Julija, stara 23 let, iz Radmirja 44, Farkaš Tomaž, star 22 let, iz Šmartnega ob Dreti 44 in Poličnik Barbka, stara 21 let, iz Primoža pri Ljubnem 29; Kotnik Ivan, star 31 let, iz Belih Vod 57 in Robida Ana, stara 21 let, iz Rovta pod Menino 30; Robnik Marko, star 26 let, iz Krnice 19 in Zamernik Manica, stara 26 let, iz Konjskega vrha 13;
SMRTI: Tevž Alojzija, stra 71 let, iz Potoka 16; Pariš Justina, stara 63 let, iz Rečice ob Savinji 14; Lužnik Marija, stara 88 let, iz Radmirja 20; Slatinšek Marija, stara 79 let, iz Primoža pri Ljubnem 18; Pevc Janez, star 82 let, iz Meliš 6; Špeh Franciška, stara 88 let, iz Tiroseka 44; Cecelja Stjepan, star 59 let, iz Radegunde 6; Mrevlje Jera, stara 72 let, iz Mozirja, Ul. Šlandrove brigade 19; Metulj Marija, stara 82 let, iz Konjskega vrha 5.

Nove knjige v knjižnici

I. STROKOVNA LITERATURA: Dolhar: Romanje v Julijce, Vrišer: Uniforme v zgodovini 2. del, Celik: Policaji: orožniki, miličniki, policisti, Maribor skozi stoletja, Pivko: Proti Avstriji: 1914—1918, Mozart: Pisma, Sachs: Toscanini, Erjavec & Gržinič: Ljubljana, Ljubljana, Becele: Stanovajska razmerja po novem, Janitch: Dišča darila, Severna in srednja Amerika — Zbirka Dežele in ljudje, Gööck: Velika knjiga iger, Stopar: Grajske stavbe v vzhodni Sloveniji 2. del, Ovsec: Slovenska mitologija in verovanje;

Knjiga o hranilništvu

Ob 110-letnici ustanovitve žalske Savinjske posojilnice je bila v matični knjižnici občine Žalec predstavitev knjige Posojilništvo in hranilništvo v Savinjski dolini izpod peresa Aleksandra Videčnika. Uvodne besede v ta večer je povedala upravnica knjižnice Anka Krčmar, ki je hkrati orisala dosedanje delo pisca in opozorila na razstavljenega delo na posebnem panoju.

O samem delu je spregovoril prof. dr. Milan Ževart, ki spremlja delo A. Videčnika že vrsto let. Med drugim je dejal: »Velja poudariti, da Videčnik razvoj in delovanje denarnih zavodov obravnava v okviru širših dogajanj in tako, da predstavi pobudnike in ustvarjalce teh zavodov. Tako je ravnal tudi pri pisanju dela o posojilništvu in hranilništvu v Savinjski dolini. V uvodni besedi je povedal, da je hotel obuditi spomin na ljudi, ki so s svojim delovanjem prispevali k osamosvajanju slovenskega gospodarstva. V celoti Videčnikova dela o denarstvu potrjujejo dejstvo, da so Slovenci kljub hudim pritiskom nemštva, ki je hotelo prek našega

ozemlja zgraditi most do Jadrana ter na bližnji vzhod in zato poskušalo ponemčiti naše ozemlje, dosegli v drugi polovici 19. stoletja velik napredek na gospodarskem, političnem in kulturnem področju. Razvoj na teh področjih je bil soodvisen. Gospodarstvo je vplivalo na politični in kulturni razvoj, krepitev narodne zavesti pa je pospeševalo s svoje strani ustanavljanje slovenskih gospodarskih ustanov in med njimi tudi denarnih.«

Direktor celjske Ljubljanske banke Niko Kač pa je v svojih besedah piscu knjige med drugim menil, da je prav on preprečil pozabo nekaterih pomembnih dogodkov v tedanjem slovenskem gospodarstvu in opozoril na izročilo slovenskega naroda, v katerem ima pomemben delež tudi Savinjska posojilnica v Žalcu, prav to izročilo je še za današnjo rabo, torej v časih, v katerih živimo. Zahvalil se je A. Videčniku, ki je doslej za štiri ožja območja opisal hranilništvo oziroma ljudsko denarstvo in s tem prispeval k ohranjanju dragocenih resnic naše preteklosti.

Savinjske NOVICE

»Savinjske novice« izhajajo mesečno — Izdaja SO občine Mozirje — Glavni in odgovorni urednik Aleksander Videčnik — Tajnica urednika Jana Trontelj — Fotografija priprava Ciril Sem — Tehnični urednik Niko Kupec — Telefon (063) 831-741 — Žiro račun pri SDK ekspozitura Mozirje številka: 52810-678-54000 — Savinjske novice, glasilo SO Mozirje — Rokopise, objave in oglase za vsako številko sprejemamo do 10. v mesecu — Stavek, filmi in prelom Grafika Novo mesto — Tisk na rotaciji Ljudske pravice v Ljubljani — Po mnenju ISSRS, Sekretariata za informacije (št. 421 1/72 z dne 9. maja 1973) je časopis oproščen davka na promet proizvodov.